

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Katedra politologie

Bakalářská práce

2023

Petr Samec

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Katedra politologie

Priority předsednictví ČR v Radě v roce 2009 a 2022

Bakalářská práce

Autor práce: Petr Samec

Studijní program: Politologie a mezinárodní vztahy

Vedoucí práce: Mgr. Viera Martinková, Ph.D.

Rok obhajoby: 2023

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 3. 5. 2023

Petr Samec

Bibliografický záznam

SAMEC, Petr. *Priority předsednictví ČR v Radě v roce 2009 a 2022*. Praha, 2023. 51 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií, Katedra politologie. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Viera Martinková, Ph.D.

Rozsah práce: 93 994 znaků

Abstrakt

Předsednictví Rady Evropské unie a jeho agenda byly sice ovlivněny přijetím Lisabonské smlouvy, ale i přesto se stále jedná o užitečný nástroj, který členské státy mohou využít například pro sebe prezentaci v rámci EU. Při hodnocení jednotlivých předsednictví se posuzuje zejména úspěšnost při prosazování priorit, jež si předsedající země samy určují. Cílem této práce bylo zjistit, jaké faktory volbu těchto finálních předsednických priorit ovlivnily během předsednictví Česka v Radě v roce 2009 a 2022. Pro otestování hypotéz, které vycházely z nového institucionalismu, byla provedena rozsáhlá kvalitativní analýza legislativních aktů EU, národních strategií ČR a průzkumů Eurobarometr. Z těchto dokumentů byla vybrána hlavní témata, jež se v nich objevila nejčastěji, což poté umožnilo porovnání s výslednými prioritami českých předsednictví. Vždy se jednalo o dokumenty, jež byly představeny v obdobích předcházejícím jednotlivým předsednictvím. Na základě tohoto porovnání vyplynulo, že Česko při sestavování svých předsednických priorit zohlednilo zejména pokrok v dané politice, míru úspěšnosti na prosazení, pracovní program Komise, aktuální situaci na evropském a globálním poli a částečně také své národní strategické zájmy.

Abstract

Although the Presidency of the Council of the European Union and its agenda have been affected by the adoption of the Lisbon Treaty, it is still a useful tool that Member States can use, for example, for self-presentation within the EU. The evaluation of individual presidencies assesses, in particular, the success in promoting the priorities set by the presiding countries themselves. The aim of this thesis was to find out what factors influenced the choice of these final presidency priorities during the Czech Presidency in 2009 and 2022. To test the hypotheses based on the new institutionalism, an extensive qualitative analysis of EU legislative acts, Czech national strategies and Eurobarometer surveys was conducted. From these documents, the main themes that appeared most frequently in them were selected, which then allowed comparison with the resulting priorities of the Czech presidencies. These were always documents presented in the periods preceding each Presidency. This comparison showed that the priorities of the Czech presidencies were influenced by the progress in the given policy, the success rate for enforcement, the Commission's work program, the current situation in the European and global arena, and partially also its national strategic interests.

Klíčová slova

Evropská unie, předsednictví Rady EU, nový institucionalismus, priority předsednictví ČR v Radě 2009 a 2022

Keywords

European Union, Presidency of the Council of the EU, new institutionalism, priorities of the Czech Presidency of the Council 2009 and 2022

Title

The Czech priorities for the Council Presidency – 2009 and 2022

Poděkování

Rád bych poděkoval Mgr. Věře Martinkové, Ph.D. za vedení této práce a četné konzultace. Dále bych chtěl poděkovat také rodině, přátelům a všem, kteří mě během studia motivovali a podporovali.

Obsah

Úvod:	2
1. Předsednictví v evropských společenstvích	4
1.1 Předsednictví Rady ministrů ESUO.....	4
1.2 Podoba předsednictví po přijetí Římských smluv	4
1.3 Návrhy reformy předsednictví v 70. letech 20. století.....	6
1.4 Podoba předsednictví v 80. letech 20. století	7
1.5 Maastrichtská smlouva a podoba předsednictví po jejím přijetí	8
1.6 Předsednictví a jeho role po přijetí Lisabonské smlouvy	10
1.7 Předsednictví jako autor politických priorit	11
2. Teorie a metodologie	14
2.1 Nový institucionalismus	14
2.2 Cíle práce	17
2.3 Předmět analýzy	18
2.4 Metodologie	19
3. Analytická část	22
3.1 Legislativní akty	22
3.1.1 Období předsednictví Česka v Radě EU v roce 2009	22
3.1.2 Období předsednictví Česka v Radě EU v roce 2022	24
3.2 Národní strategie	27
3.2.1 Období předsednictví Česka v Radě EU v roce 2009	27
3.2.2 Období předsednictví Česka v Radě EU v roce 2022	28
3.3 Eurobarometr	30
3.3.1 Období předsednictví Česka v Radě EU v roce 2009	30
3.3.2 Období předsednictví Česka v Radě EU v roce 2022	31
3.4 Porovnání s výslednými priority předsednictví Česka v Radě v roce 2009 a 2022.....	32
3.4.1 Předsednictví Rady v roce 2009	32
3.4.2 Předsednictví Rady v roce 2022	35
3.5 Limity interpretace získaných dat	39
Závěr	40
Summary	42
Seznam literatury	44
Seznam příloh	51

Úvod:

Předsednictví Rady Evropské unie prošlo od svého počátku, který lze datovat do roku 1951, kdy se jednalo o předsednictví Rady ministrů Evropského společenství uhlí a oceli, značným vývojem (Kaniok, 2008: 16). Současnou podobu předsednictví ovlivnilo zejména přijetí Lisabonské smlouvy, která vzešla v platnost v prosinci 2009. Došlo totiž k oddělení předsednictví Rady EU a Evropské rady, která má nyní stálého předsedu, a také k oddělení Rady pro zahraniční věci, jenž předsedá Vysoký představitel Unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku. (Batory, Puetter, 2013: 1). Význam předsednictví je však i po těchto změnách znatelný, jelikož, jak upozorňují Batory a Puetter (2013: 2), je stále zodpovědné za veškerou legislativní aktivitu. Nicméně je nutné zmínit, že z důvodu výše uvedených změn došlo k částečnému poklesu významu a viditelnosti jednotlivých předsednictví. Předsednictví Rady ale zůstává i nadále důležité pro tvorbu politik EU a v rozhodovacím systému EU má své místo (Batory, Puetter, 2013: 2).

První předsednictví Česka v Radě Evropské unie proběhlo v první polovině roku 2009. O 13 let později Česko v druhé polovině roku 2022 předsedalo Radě podruhé v historii. Během těchto 13 let, které od sebe dělí obě předsednictví, prošla vývojem jak samotná instituce předsednictví Rady, tak i pozice ČR v rámci evropských společenství. První předsednictví se odehrávalo ještě před vstoupením v platnost Lisabonské smlouvy, zatímco do fungování druhého předsednictví se výše zmíněné změny již promítly. Situace na mezinárodní scéně byla v době obou předsednictví z části velmi podobná, jelikož obě předsednictví se musela vyrovnávat s ekonomickou, energetickou a vojenskou krizí (ÚV ČR, 2009: 5) a (ÚV ČR, 2022 C: 1). Tyto faktory se výrazně promítly do výsledné podoby nastolených priorit, přičemž v prioritách obou předsednictví lze nalézt podobnosti.

Cílem této práce je přivést pozornost na faktory, které ovlivňují tvorbu priorit předsednictví Rady EU za pomoci konkrétních případů českých předsednictví v roce 2009 a 2022. Za použití kvalitativní obsahové analýzy zde dochází ke zkoumání různorodých dokumentů pro účely testování hlavních hypotéz, jež vychází z teorie nového institucionalismu. Evropskou unii lze totiž označit za nejhustěji institucionalizovanou mezinárodní organizaci na světě, a proto lze při jejím studiu uplatnit právě tuto teorii (Pollack, 2008: 1-2). Během výzkumu jsou ze zkoumaných dokumentů vybrány hlavní témata, jež vychází ze získaných hodnot vytvořeného indexu, který tématům přiřadil hodnoty na základě jejich četnosti. Tyto hlavní témata jsou

následně porovnána s výslednými předsednickými prioritami, což umožňuje potvrzení či vyvrácení hypotéz.

V první části *Předsednictví v evropských společenstvích* je popsán historický vývoj předsednictví a jeho role od počátku evropských společenství do současnosti. Konkrétně je zde také zmíněna jeho role jako autora politických priorit s příklady různých uskutečněných předsednictví. V druhé části *Teorie a metodologie* dochází k většímu rozvedení teorie nového institucionalismu a představení jeho tří hlavních proudů, dále jsou zde stanoveny cíle práce, předmět analýzy a metodologie. Ve třetí *Analytické části* jsou prezentovány výsledky provedených analýz a získaných hodnot. V *Závěru* dochází k zodpovězení výzkumné otázky a porovnání výsledků práce se současnou akademickou debatou.

1. Předsednictví v evropských společenstvích

1.1 Předsednictví Rady ministrů ESUO

Předsednictví jako instituce se v evropských společenstvích objevovalo již na jejich počátku. Byla to právě Smlouva o Evropském společenství uhlí a oceli (ESUO), podepsaná v dubnu 1951, kde bylo samotné předsednictví zmíněno ve spojitosti se Zvláštní radou ministrů. Konkrétně se jednalo o články 27 a 28, přičemž článek 27 definoval mandát předsednictví jako tříměsíční na bázi abecední rotace. Článek 28 dále vymezoval hlavní úkoly předsednictví, kterými byly svolávání jednání na žádost Vysokého úřadu, nebo členského státu a role mluvčího Rady v komunikaci se členskými státy. Blíže bylo předsednictví definováno v Prozatímním jednacím řádu Zvláštní rady ministrů, jež byl přijat v září 1952. Konkrétně článek 2 dával předsednictví za úkol připravovat jednání Rady a navrhopvat agendu jednání. Článek 4 dále dával předsednictví pravomoc podepisovat zápisy z jednání Rady a článek 9 ukládal předsednictví povinnost oznamovat výsledky jednání Rady oprávněným úřadům. (Kaniok, 2008: 16).

Role předsednictví byla velmi omezená, jelikož kromě organizační a komunikační funkce žádné další úkoly v primárním právu nedostalo. Navíc samotná Zvláštní rada ministrů byla do institucionálního schématu ESUO začleněna až po nátlaku malých členů, protože v primární představě Jeana Monneta, který byl tvůrcem ESUO, nefigurovala. Z toho vyplývá, že Zvláštní rada byla upozaděna Vysokým úřadem a předsednictví nemohlo mít vůdčí roli, což ovlivňovala také velmi krátká délka mandátu. (Kaniok, 2008: 16).

1.2 Podoba předsednictví po přijetí Římských smluv

Podepsání Římských smluv v březnu 1957, tj. Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM) a Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství (EHS), lze označit za první změnu předsednictví z hlediska úpravy primárního práva. Se vznikem těchto společenství byl totiž spjat vznik dalších dvou Rad ministrů, což ve výsledku znamenalo existenci dvou nových předsednictví. (Kaniok, 2008: 18).

Předsednictví Rady ministrů bylo konkrétně definováno v člancích 146 a 147 Smlouvy o založení EHS. Článek 146 stanovoval délku mandátu na 6 měsíců, což bylo dvojnásob délky mandátu předsednictví ESUO, ale princip abecední rotace zde zůstal zachován. Článek 147 dále určoval předsednictví jen jediný úkol, a to svolávání jednání

Rady, které mělo vzejít z vlastní iniciativy předsedající země, nebo na žádost členského státu. Úkoly definované primárním právem byly i v případě předsednictví Rady ministrů EHS blíže specifikovány Prozatímním jednacím řádem Rady. V ustanoveních tohoto jednacího řádu lze najít obecný význam předsednictví, jelikož například článek 13 Prozatímního jednacího řádu EHS, jež definoval, jakým způsobem budou publikovány v Ústředním věstníku výstupy Rady, označoval předsednictví za symbolického nositele shody v Radě. (Kaniok, 2008: 18).

Předsednictví Rady ministrů EURATOM bylo ošetřeno články 116 a 117 Smlouvy o založení EURATOM a jeho fungování bylo totožné s předsednictvím Rady ministrů EHS (Kaniok, 2008: 18). Skutečnost, že politické vedení Rad tří různých předsednictví nebylo pro evropská společenství bráno jako nutnost, byla dle Martina Westlakea (1999: 37) spjata s faktem, že každé společenství mělo jasný mandát, který byl ošetřen smlouvami, existovala zde efektivní Komise, Výbor stálých zástupců (COREPER) a supranacionální citění na počátku 60. let.

Ke sloučení tří existujících Rad došlo na základě Slučovací smlouvy (též Smlouvy o Evropských společenstvích) podepsané v dubnu 1965, která přiznala všem evropským společenstvím jednu skupinu institucí. Na základě článku 2 Slučovací smlouvy byla délka mandátu předsednictví v Radě stanovena na 6 měsíců, přičemž pořadí zůstalo abecední, ale nově byly země v daném pořadí výslovně písemně uvedeny ve smlouvě. Právo na svolávání Rady zůstalo totožné, jako to bylo v případě EHS, tj. iniciativu měl buď předsedající stát, nebo členská země. Příprava jednání Rady byla dále nově přiznána na základě článku 4 Slučovací smlouvy COREPER. (Kaniok, 2008: 19-20).

Petr Kaniok (2008: 20) dále upozorňuje na to, že od poloviny 60. let 20. století význam předsednictví rostl, jelikož došlo k útlumu supranacionálního citění, které bylo nahrazeno mezivládním paradigmatem. V lednu 1966 se totiž odehrál tzv. Lucemburský kompromis, jenž přesunul na národní vlády členských zemí velký díl moci, čímž došlo k větší potřebě zapojení Rady. Na základě této skutečnosti tak vyvstala potřeba reprezentace Rady také vůči aktérům mimo instituce Společenství, což podporovalo ideu rozšíření úkolů předsednictví, které mohlo být navíc provedeno bez nutnosti změny primárního práva. Další důležitou událostí byl v tomto ohledu Haagský summit z roku 1969, kterému Martin Westlake a David Galloway (2004: 327) přisuzují důležitost v ohledu dalšího růstu významu předsednictví, protože v následujícím období došlo

k větší míře zapojení předsednictví v rozhodovacích mechanismech Společenství. K rozvoji instituce předsednictví nad rámec článku 146 Smlouvy o ES dále přispělo například rozšíření o Dánsko, Irsko a Spojené Království, vytvoření Evropské rady (ER) a vznik Evropské politické spolupráce (EPS). Byl to právě vznik EPS, na jehož způsobu řízení se členské státy nemohly dohodnout, který dále rozšířil úkoly pro předsedající zemi Radě, jelikož právě jeho řízením byl vždy předsedající stát pověřen. (Kaniok, 2008: 20-21).

Další pokrok přinesla tzv. Davignova zpráva z července 1970, která byla vytvořena pro zhodnocení dosavadního procesu politické integrace Evropského společenství (ES), jelikož zapříčinila přijetí tzv. Lucemburské zprávy v říjnu téhož roku. Tato zpráva v prvním článku druhé části přišla s návrhem, aby se ministři zahraničí sházeli na základě iniciativy předsedajícího státu alespoň jednou za půl roku. Článek dva téže části dále přiznal předsednictví na starost řízení konzultace mezi ministry zahraničních věcí členských zemí během závažných zahraničně politických krizí. K této sérii zpráv se řadí také tzv. Kodaňská zpráva z července 1973, jejíž článek 8 z druhé části se zabýval významem komunikace a spolupráce předsednictví s dalšími členskými zeměmi v souvislosti s administrativou EPS. Komunikační role předsednictví byla také tématem jednání ministrů na zámku Gymnich v červnu 1974, které mu přiznalo funkci mluvčího EPS ve vztazích vůči státům mimo ES. (Kaniok, 2008: 21).

Pro téma této práce lze označit za klíčový vznik Evropské rady (ER) v prosinci 1974, jelikož předsednictví připadla iniciace politických priorit, což podporovalo ideu mezivládního přístupu k evropské integraci (Westlake, 1995: 21).

1.3 Návrhy reforem předsednictví v 70. letech 20. století

S rostoucím počtem členských států a úkolů pro předsednictví se začínala projevovat limitovanost jeho neukotvení v primárním právu. Tato skutečnost zapříčinila vznik řady návrhů na reformu a ukotvení předsednictví od poloviny 70. let 20. století. (Kaniok, 2008: 22).

Jako první je možné uvést tzv. Tindemansanovu zprávu z prosince 1975, která podporovala ideu větší kontinuity předsednictví, a proto navrhovala, aby se mandát prodloužil ze 6 na 12 měsíců. Dále také navrhovala určité oslabení předsednictví v podobě možnosti, aby Rada či ER mohla pověřit Komisi, členský stát nebo jednotlivce jednat za celé Společenství. V politické praxi byl význam této zprávy nulový, ale jako

zajímavost může působit skutečnost, že uvedené změny měly být provedeny úpravou primárního práva, a ne pouze formou politického konsenzu. (Kaniok, 2008: 22-23).

Dalším významnou zprávou byla v tomto ohledu tzv. Zpráva tří moudrých mužů, která byla prezentována v říjnu 1979. Vypracoval ji tzv. Výbor tří moudrých mužů, do něhož patřili Barend Biesheuvel, Edmund Dell a Robert Majorlin. Tento výbor vznikl na základě iniciativy ER a jeho úkolem bylo evaluovat stav a funkčnost institucí ES a dále také přijít s návrhy na zlepšení. Konkrétně je možné uvést například návrh na posílení předsednictví zejména v ohledech organizační kontroly a možnosti vytvářet politické podněty. (Kaniok, 2008: 23). Zpráva také zmiňovala tři kroky ke zlepšení fungování výkonu předsednictví: 1) stát předsedající Radě má určité pevně dané povinnosti, které musí plnit, aby bylo zajištěno fungování předsednictví; 2) předsednictví by mělo mít dostatečnou autoritu, aby mohlo prosazovat pořádek nejen v Radě, ale také v orgánech Radě podřízeným; 3) předsednictví musí mít k dispozici dostatečné množství organizačních a personálních zdrojů, které jsou nezbytné pro jeho fungování. (Biesheuvel, Dell, Marjolin, 1979: 30).

K realizaci návrhů Zprávy tří moudrých mužů nedošlo, jelikož byly odmítnuty ER na jejím setkání v prosinci 1980. Přínos zprávy lze však spatřit v jejím poukázání na tehdejší špatný stav fungování Rady, která se potýkala s úpadkem autority kvůli neschopnosti předsednictví dodržovat manažerské a vyjednávací principy. (Galloway, Westlake, 2004: 30).

1.4 Podoba předsednictví v 80. letech 20. století

V září roku 1981 vznikla během britského předsednictví Zpráva o evropské politické spolupráci. Tato zpráva přinesla v článku 10 vznik tzv. trojky, což byl tříčlenný tým, do kterého patřili vždy zástupci z předešlého, současného a budoucího předsednictví. Hlavní přínos trojky měl spočívat v rozšíření možnosti předsednictví zastupovat a hájit zájmy ES navenek, což by pomohlo zejména menším předsedajícím členským státům. (Kaniok, 2008: 25).

Dalším důležitým dokumentem byla Slavnostní deklarace o Evropské unii z června 1983, na základě které došlo k rozšíření úkolů předsednictví. ER měla nově posílat zprávu Evropskému parlamentu (EP) po každém zasedání, což byla výrazná změna oproti stávající roční frekvenci. Tuto změnu lze označit jako za první konkrétní úkol předsednictví, který neměl pouze organizační charakter. (Galloway, Westlake, 2004:

332). Další úkol uložil ER článek 2.1.3 deklaráce, jelikož ER musela po každém svém jednání přednést zprávu prostřednictvím předsednictví EP, přičemž předsednictví poté mělo EP informovat minimálně jednou během svého mandátu. Předsedající stát byl také nově povinný představit EP svůj program a zhodnotit před koncem svého mandátu dosažené cíle. (Kaniok, 2008: 25-26).

K posílení pozice předsednictví z právního hlediska došlo díky Jednotnému evropskému aktu (JEA), který vstoupil v platnost 1. července 1987. Na základě JEA totiž předsednictví získalo kodifikaci úkolů, jenž souvisely s agendou EPS, přičemž tato kodifikace proběhla právě formou primárního práva. Vyzdvižena byla také vyjednávací role předsednictví, jelikož nastal návrat k hlasování kvalifikovanou většinou v Radě. Své místo měl v JEA i závazek na dokončení vnitřního trhu, pro který bylo klíčové, aby bylo předsednictví funkční. (Kaniok, Pitrová, 2005: 8).

Druhá polovina 80. let přinesla ideu sjednocení Německa a ambice postkomunistických zemí přiblížit se západoevropskému ekonomickému systému s vidinou členství ve Společenství. Z důvodu těchto skutečností se význam předsednictví posiloval, jelikož došlo k nárůstu evropských politik a bylo nutné, aby národní vlády intenzivněji spolupracovaly. (Westlake, 1995: 43). Nároky na předsednictví také rostly v oblastech jeho výkonnosti, efektivnosti, vztazích s dalšími evropskými institucemi a mediální prezentaci výsledků (Kaniok, 2008: 27). S poslední jmenovanou oblastí Fiona Hayes-Renshaw a Helen Wallace (2006: 135) spojují vznik loga předsednictví a výrazné mandáty ke konci 80. let.

1.5 Maastrichtská smlouva a podoba předsednictví po jejím přijetí

Podepsání Maastrichtské smlouvy v únoru 1992 s sebou přineslo mnoho výrazných změn do stávajícího fungování ES. Tato smlouva bývá také označována jako Smlouva o Evropské unii (EU) a jejím přijetím byly mimo jiné zahrnuty do rozhodovacího rámce Společenství nové postupy a instituce. Dále došlo k zahrnutí ambiciózních politik do rámce primárního práva, přičemž mezi ně patří například společná bezpečnostní politika a spolupráce justice a policie. Přijetím této smlouvy se EU v neposlední řadě připravovala na budoucí rozšíření o země střední a východní Evropy. (Kaniok, 2008: 28).

V rámci předsednictví došlo díky Smlouvě o EU k rozšíření působnosti předsedajícího státu o Hospodářskou a měnovou unii (HMU), spolupráci v poli Justice a

vnitřní (JaV) a proměny se dočkala také EPS, která se transformovala ve Společnou zahraniční a bezpečnostní politiku (SZBP). Nově získané povinnosti předsednictví se týkaly v prvních dvou oblastech převážně komunikace, jelikož se předsednictví stalo v několika oblastech mluvčím Rady a muselo podávat zprávy EP. (Kaniok, 2008: 28).

Znovu byla taktéž zdůrazněna vyjednávací role předsednictví, protože došlo k zavedení spolurozhodovací procedury, kdy byl vyžadován souhlas EP s předloženou legislativou, v čemž byly vyjednávací schopnosti předsednictví klíčové. Martin Westlake (1999: 44) dále zdůrazňuje skutečnost, že nově tedy nedocházelo k hledání shody pouze v rámci Rady, ale byla zde nutnost dohodnout se i s EP, čímž došlo k rozšíření vyjednávací role Rady o novou dimenzi.

Rozhodnutím ER z prosince 1993 se opět změnil rotační mechanismus předsednictví. Tento fakt byl způsoben rozšířením o Finsko, Rakousko a Švédsko, kdy se ne všechny tyto země chtěly plně účastnit SZBP. Nový pevně stanovený harmonogram bral v potaz právě adaptaci těchto států a zavedl střídání menších a větších zemí se zohledněním jejich délky členství. (Kaniok, 2008: 29).

Amsterodamská smlouva přijatá v roce 1997 s sebou přinesla další otázky ohledně fungování předsednictví. Na základě této smlouvy byla totiž zavedena funkce Vysokého představitele pro SZBP, který měl podle článku J.8 právě předsednictví asistovat, čímž zde vznikla konkurence v roli reprezentanta EU. Navíc nebylo z obsahu smlouvy zřejmé, kdo bude členem trojky, protože článek J.8 zmiňoval mimo předsednictví a Vysokého zmocněnce pro SZBP i následující předsednictví, ale současně potvrzoval zapojení Evropské komise (EK) nastolené Smlouvou o EU. Nebylo tedy jasné, jestli bude členem trojky právě následující předsednická země, nebo člen EK. (Kaniok, 2008: 29).

Vidina východní rozšíření představovala pro EU velký institucionální tlak, což po voláních o reformách vyústilo v přijetí Smlouvy z Nice v únoru 2001. Deklarace 22 této smlouvy přišla s nutností konání jednoho ze summitů předsednictví v Bruselu od poloviny roku 2002; navíc mělo při zvýšení počtu členských států nad 18 taktéž dojít k přesunutí všech zasedání ER právě do Bruselu, čímž byl zdůrazněn celounijní význam předsednictví. (Kaniok, 2008: 32).

Na základě Závěrů summitu ER ze Sevilly z června 2002 mělo dojít k větší spolupráci úřadujícího a nastupujícího předsednictví. Některá jednání mělo mít možnost

nadále řídit budoucí předsednictví již během mandátu úřadující země, přičemž se mělo jednat zejména o řízení pracovních skupin, které zpracovávaly legislativu s vidinou přijetí až v dalším období. Tyto závěry se dále projeví v reformě Jednacího řádu Rady, která byla přijata v červnu 2002, na základě které muselo například každé předsednictví týden před zahájením svého mandátu prezentovat plán legislativy a rozhodnutí, jenž má v úmyslu učinit. (Kaniok, 2008: 32-33).

1.6 Předsednictví a jeho role po přijetí Lisabonské smlouvy

Mezi hlavní změny, které přišly s Lisabonskou smlouvou, můžeme zařadit oddělení předsednictví Rady EU a Evropské rady, která má nyní stálého předsedu, a také oddělení Rady pro zahraniční věci, jenž začal předsedat Vysoký představitel Unie pro SZBP. Lisabonská smlouva dále potvrdila význam předsednického tria jako způsob organizace předsednictví Rady, přičemž je možné konstatovat, že změny vycházející z této smlouvy odrážely dvojsečný postoj v oblasti principu rotace a rovného zastoupení. (Batory, Puetter, 2013: 1). Je důležité zdůraznit, že význam předsednictví by i po těchto změnách neměl být podceňován, jelikož je stále zodpovědné za veškerou legislativní aktivitu. Změny, které ovlivňují rotující předsednictví Rady, jsou z velké části poháněny obavami o správný balanc mezi nutností kontinuity politik a snahou reprezentovat rozmanitost členských států. Formát předsednického tria lze brát jako reakci na tyto obavy, jelikož tento způsob zachovává samostatné vedení předsednictví daným státem, přičemž ale také pobízí k užší spolupráci zemí tria, čímž dochází ke zvýšení kontinuity. Důležité je zmínit, že nové institucionální změny jsou z části problematické. Existence stálých předsedů ER a Rady pro zahraniční věci a požadavek na organizaci předsednictví v rámci tria má totiž za následek pokles významu a viditelnosti jednotlivých předsednictví. Tato skutečnost ale i přesto neznamena, že by předsednictví Rady již nebylo pro tvorbu politik EU důležité. Důvody pro fungující rotující předsednictví v rámci účinného a legitimního vedení rozhodovacího systému EU jsou stále silné, a navíc ještě důležitější v rozšířené EU po rocích 2004 a 2007. (Batory, Puetter, 2013: 2).

Na první pohled se může zdát, že role předsednictví je při určování agendy velmi omezená. Je ale důležité brát v potaz skutečnost, že je to právě předsednictví, které určuje strukturování agendy. Během svého půlročního mandátu je to předsedající země, která rozhoduje, kdo se s kým sejde, na jak dlouho a kde. Jednání na všech úrovních Rady jsou dále také svolávána předsednictvím, přičemž to neurčuje pouze načasování a délku jednání výborů, ministrů a pracovních skupin, ale právě i jejich obsah. Navíc

předsednictví díky sestavování programu schůzí a jejich vedením rozhoduje o tom, zda se bude určité vůbec téma projednávat a kolik času mu bude případně věnováno. (Häge, 2017: 696). Právě v tomto vidí Petr Kaniok (2008: 89) způsob, kterým může předsednictví určitá témata potlačit a jiná zase vyzdvihnout, čímž může nepřímo ovlivňovat prosazování svých zájmů.

1.7 Předsednictví jako autor politických priorit

Na počátku evropských společenství byla iniciační role předsednictví téměř nulová. Existovaly zde silné osobnosti otců zakladatelů a agendu integrace měla na starosti poměrně dlouhou dobu Komise (Vysoký úřad v období ESUO). Během 60. a 70. let 20. století je možné sledovat růst programového potenciálu předsednictví, jelikož rostl také vliv Rady. V tomto období vznikaly první typy programových dokumentů, které obsahovaly víceméně nesystémové cíle předsednictví. Programem předsednictví se dále zabývala taktéž Zpráva tří moudrých mužů z roku 1979. Podle ní mělo každé předsednictví představovat svůj program, který se měl odrážet od priorit ER a měl mít jasnou strukturu. Na programu se měla podílet i následující předsednická země a mělo dojít také ke konzultaci s EP, nicméně k realizaci doporučení této zprávy ale nedošlo. (Kaniok, 2008: 83).

Iniciační funkce předsednictví se i přes neúspěchy reformních snah vyvíjela dále. V polovině 80. let 20. století představovalo předsednictví vedoucího aktéra Rady, jelikož koordinovalo jednotlivé Rady, výbory a pracovní skupiny, přičemž získání iniciační role při vytváření agend ale nevycházela z primárního práva. Členské státy se navíc na konci 80. let dohodly, že každé předsednictví bude vytvářet půlroční program, čímž došlo ke zvýšení kontinuity při předávání mandátu. (Kaniok, 2008: 84).

S růstem agendy evropské integrace v polovině 90. let už ale bylo neúnosné, aby iniciační funkce předsednictví nebyla ukotvena v primárním právu. Jonas Tallberg (2006: 50) zdůrazňuje skutečnost, že počet jednání v Radě vzrostl v tomto období téměř dvojnásobně, čímž došlo k situacím, kdy si předsednictví muselo vybírat, které body politik jsou pro něho důležité. Objevily se zde tedy snahy o větší ukotvení programu předsednictví, což vyvrcholilo v summit Evropské rady v Seville v červnu 2002, kde se v Závěrech objevila právě programová funkce předsednictví. Nově mělo docházet k vypracování víceletého programu, jehož účelem bylo zprostředkování rámce a harmonogramu pro prosazení odsouhlasených priorit a cílů. Specifikace tohoto programu

byla prováděna ročními pracovními programy, které vypracovaly předsednické země pro daný kalendářní rok. (Kaniok, 2008: 84).

K přijetí prvního ročního programu, který pokrýval období od ledna 2003 do prosince 2006, došlo v prosinci 2002. Od roku 2007 jsou navíc zavedena předsednická tria, která utváří společný program na dobu 18 měsíců. Prvním tímto triem se stala skupina tvořená Německem, Portugalskem a Slovinskem, která zveřejnila svůj program v prosinci 2006. Tato praxe byla dále zanesena do Jednacího řádu Rady, kde je v novelizaci z roku 2006 v článku 2 zohledněno právě vytváření osmnáctiměsíčního programu Rady EU. K realizaci programových priorit předsednictví v současnosti dochází prostřednictvím osmnáctiměsíčního programu Rady. Tento program schvaluje Rada pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy (GAERC) jeden měsíc před začátkem mandátu první země z dané trojice. Každé předsednictví také stále prezentuje svůj půlroční program, který musí odrážet hlavní intence společného programu. (Kaniok, 2008: 84-85).

Například právě Německé předsednictví Rady EU v první polovině roku 2007 při stanovování priorit pracovalo s již existujícími tématy. Velká část jeho hlavních témat byla totiž již obsahově připravena předchozími předsednictvími nebo EK. Německo si vybralo do svého programu témata, která se už na poli unijní agendy objevily, ale došlo k jejich potlačení předchozími předsednickými zeměmi. Byla to například diskuse o budoucnosti EU nebo problematika energetické politiky. (Kaniok, 2008: 149). Z tohoto je patrné, že priority nemusí vždy vycházet z úplně nových témat, ale mohou pracovat s již probíranou agendou.

Dále je také možné pozorovat u některých členských států kontinuitu v prioritách, pokud už předsedaly Radě vícekrát. Příkladem v tomto ohledu může být například Finsko, které předsedalo Radě v letech 1999, 2006 a 2019. Ve všech jeho předsednických programech se totiž vždy objevily priority týkající se transparentnosti EU, inkluze, multilateralismu, globální role EU a důrazu na severské státy (Tuominen, 2022: 5). Konkrétně priority předsednictví z druhé poloviny roku 2019 byly ovlivněny situací v Polsku a Maďarsku týkající se vlády práva. Finsko se v tomto případě rozhodlo stanovit jako hlavní prioritu právě posilování společných hodnot a vlády práva, což odpovídalo také širším prioritám EU. Někteří politici na základě tohoto rozhodnutí navíc vyzdvihli kuráž Finska zaobírat se tématem, na které neexistuje celounijní konsenzus a ostatní

předsednictví se mu z tohoto důvodu raději vyhýbaly. Mezi další priority patřily zvýšení konkurenceschopnosti EU a její sociální inkluze, posílení postavení EU jako světového lídra v oblasti ochrany klimatu a ochrany komplexní bezpečnosti občanů. (Tuominen, 2022: 7-8). Finsko je tedy z výše uvedených důvodů z ohledu vybírání předsednických priorit možné zařadit mezi země, které upřednostňují celounijní záběr namísto toho národního.

V prioritách polského předsednictví v roce 2011 se také odrážel celounijní záběr, jelikož těmi hlavními prioritami byly evropská integrace jako zdroj růstu, bezpečná Evropa a Evropa profitující z otevřenosti. Původní seznam priorit byl ale trochu jiný, přičemž Polsko bralo při jeho tvorbě v potaz pokrok v dané politice, institucionální agendu nebo aktuální situaci na mezinárodní a evropské úrovni. Finální podoba priorit byla nakonec ovlivněna právě okolnostmi na evropské a mezinárodní sféře, mezi které můžeme zařadit například finanční krizi. (Janczak, Przybylska-Maszner, 2013: 32-33). Je důležité zmínit, že na rozdíl od Finska je možné při bližší analýze polských priorit sledovat viditelné promítnutí národních zájmů. Například v rámci priority „evropská integrace jako zdroj růstu“ Polsko zdůrazňovalo důležitost financování zemědělství při jednání o rozpočtu, jelikož se jednalo o pro Polsko důležité odvětví (Janczak, Przybylska-Maszner, 2013: 34-35). Dále se navíc Polsko v rámci priority „Evropa profitující z otevřenosti“ zaměřovalo především na rozvoj Východního partnerství, v čemž mělo také národní zájem, přičemž byly upozaděny arabské země, kde v tu dobu probíhalo Arabské jaro (Janczak, Przybylska-Maszner, 2013: 40). Polsko nám v tomto případě tedy ukázalo, jak lze do výsledné podoby prosazování priorit vmísit národní zájmy.

2. Teorie a metodologie

2.1 Nový institucionalismus

Kořeny politologie můžeme najít ve studování institucí. Brainard Guy Peters (2005: 1) upozorňuje, že po druhé světové válce však došlo zejména v USA k opuštění těchto kořenů, který byly nahrazeny dvěma teoretickými přístupy, jež se zakládaly spíše na individualistických předpokladech. Jednalo se o behavioralismus a teorii racionální volby. Oba tyto přístupy předpokládají, že se jedinci chovají jako jedinci buď na základě sociálně-psychologických charakteristik, nebo racionálního výpočtu osobního užitku. V obou teoriích se navíc pracuje s ideou, že jednotlivci nebyli vážně omezováni formálními ani neformálními institucemi, ale rozhodovali se sami. Tuto změnu orientace lze spojit s rostoucím zájmem o vhodné použití rigorózních výzkumných metod a se stejně silným zájmem o explicitnější konstrukci empirické politické teorie. Na základě výše uvedeného lze vyvodit, že tyto metodologické a teoretické zájmy se zdály být neslučitelné s institucionálním zaměřením.

V 80. letech 20. století došlo k částečnému návratu zájmu o formální a neformální instituce veřejného sektoru a o důležitou úlohu, kterou tyto instituce hrají. Nový institucionalismus odráží mnohé rysy původního institucionalismu, ale také posouvá dál studium politiky v řadě nových teoretických a empirických směrů. Mnoho předpokladů vychází ze staršího institucionalistického myšlení, ale v novém institucionalismu dochází dále k obohacení o výzkumné nástroje a explicitní zájem o teorii, jež byly základem právě behavioralismu i teorie racionální volby. (Peters, 2005: 1-2).

Za „otce“ nového institucionalismu bývají považováni James G. March a John P. Olsen, kteří tento termín použili ve své práci „The New Institutionalism: Organizational Factors in Political Life“ z roku 1984. Nový institucionalismus přiřazuje k institucím jak formální, tak i neformální soubory pravidel, které dále ovlivňují například normy, kodexy, zákony a chování aktérů. Jelikož má tato teorie poměrně široký záběr, tak se můžeme setkat s vícero variantami nového institucionalismu, přičemž pro tuto práci bude výchozí pohled Petera Halla a Rosemary C. R. Taylor. Tito autoři identifikují tři hlavní větve nového institucionalismu, jimiž jsou historický a sociologický institucionalismus a dále institucionalismus racionální volby (Hall, Taylor, 1996: 936).

V rámci historického institucionalismu jsou instituce vnímány jako formální či neformální postupy, rutiny, normy a konvence zakotvené v organizační struktuře.

V chování aktérů lze spatřit aspekty lidského chování, které jsou instrumentální a založené na strategické kalkulaci. Předpokládá se, že se jednotlivci snaží maximalizovat dosažení souboru cílů stanovených na základě specifické preference a chovají se přitom strategicky. Navíc díky nastaveným pravidlům v instituci mohou aktéři lépe předvídat chování ostatních aktérů, což lze využít při prosazování vlastních zájmů (Hall, Taylor, 1996: 938-939). Historický institucionalismus je dále schopný zachytit institucionální proměny, což lze využít při zkoumání vývoji určitých norem nebo politik (Peters, 2005: 76). Oproti jiným variantám nového institucionalismu v případě toho historického nehraje až tak velkou roli to, jak se jednotlivci vztahují k institucím, v jejichž rámci fungují. Tento přístup totiž částečně implicitně předpokládá, že pokud se jednotlivci rozhodnou stát se součástí instituce, tak přijmou pravidla, na základě kterých daná instituce funguje. (Peters, 2005: 80). Historický institucionalismus také pracuje s konceptem závislosti na předchozích vzorech (*path-dependance*), kde je klíčová závislost rozhodování aktérů na základě předchozího vývoje (Peters, 2005: 77). Obecně lze tedy říct, že státy se v instituci chovají podle formálních i neformálních daných postupů a pravidel a jednají strategicky. Brainard Guy Peters (2005: 85) upozorňuje ale také na skutečnost, že slabina historického institucionalismu spočívá v jeho ne příliš velké schopnosti předvídat změny.

Institucionalismus racionální volby se odvíjí od teorie racionální volby, přičemž tato teorie stojí na poznatku, že jednotlivci se rozhodují podle toho, aby maximalizovali svůj užitek. Mohlo by se tedy zdát, že se tato teorie příliš nedá použít ve spojení s institucemi, které mají na jednotlivce často omezující vliv. Představitelům racionální teorie však došlo, že většina politického života se odehrává právě v institucích, a proto je nutné se zabývat povahou a rolí těchto politických struktur, aby bylo možné vytvořit komplexní vysvětlení politiky. (Peters, 2005: 48). Na rozdíl od teorie racionální volby hrají v její verzi nového institucionalismu roli právě i instituce, kdy se institucionalismus racionální volby začal vyvíjet na základě předpokladu, že ekonomické instituce a organizace vznikají, aby byly nápomocné při řešení kolektivních problémů, které komplikují obchod. Vznik institucí je však spíše spojován se skutečností, že instituce jsou něco, co lze jednoduše vytvořit, tudíž se zde nepřikládá taková důležitost historickému faktoru. (Peters, 2005: 59-60). Institucionalismus racionální volby totiž pracuje s ideou, kdy je politika chápána jako série kolektivních dilemat, která je nutno vyřešit kolektivně. Chování aktérů se odvíjí od jejich strategických zájmů, které jsou ovlivněny tím, jak si

aktér představuje, že se budou chovat aktéři ostatní. Navíc stejně jako u historického institucionalismu jsou i zde instituce chápány jako prostředek, který umožňuje právě snadnější předvídání chování ostatních aktérů. (Hall, Taylor, 1996: 945). V institucionalismu racionální volby se dále pracuje s modelem pán a správce, který může pomoci vysvětlit skutečnost, že racionálně jednající státy vytvořily instituce, jež si byly schopny vytvořit v jistých oblastech určitou míru nezávislosti na svých zakladatelích (Peters, 2005: 55-56).

Sociologický institucionalismus vnímá skutečnost, že aktér pohybující se v instituci je ovlivňován subjektivními aspekty. Racionalita aktérů není popírána, ale dochází ke zdůraznění skutečnosti, že to, co aktér vnímá jako racionální, je ovlivněné jeho působením v dané instituci a její schopností aktéry socializovat. Sociologický institucionalismus také tvrdí, že instituce přijímají nové institucionální praxe, protože to zvyšuje jejich společenskou legitimitu a nedělají to za účelem zvýšení efektivity prosazování cílů. (Hall, Taylor, 1996: 948-949). Navíc sociologický institucionalismus dále vychází z toho, že instituce je schopná utvářet a mít vliv na chování aktérů, přičemž je důležité, jakým způsobem se aktéři přizpůsobují hodnotám a normám dané instituce (Peters, 2005: 118). V tomto pojetí definice institucí obsahuje nejen formální pravidla, postupy nebo normy, ale i kognitivní skripta, systémy symbolů a morální vzorce, které poskytují významové rámce, jimiž se řídí jednání jedinců v institucích (Hall, Taylor, 1996: 947). Z toho vyplývá, že socializovaní aktéři se v rámci instituce nebudou chovat v rozporu s jejími pravidly.

Evropskou unii lze bezpochyby označit za nejhustěji institucionalizovanou mezinárodní organizaci na světě, jež má velké množství mezivládních a nadnárodních institucí. Není tedy příliš překvapivé, že nový institucionalismus se čím dál tím více uplatňuje právě při studiu Evropské unie. (Pollack, 2008: 1-2). Například sociologičtí institucionalisté na případu EU zkoumají proces, kterým se šíří evropské a jiné institucionální normy, jež mají následně dopad na formování preferencí a chování aktérů v domácí i mezinárodní politice (Pollack, 2008: 3). Intitucionalismus racionální volby se dle Pollacka (2008: 5) zabývá ve spojitosti s Evropskou unií následujícím: *„při značném zjednodušení můžeme říci, že analýzy racionální volby zkoumaly všechny tři hlavní funkce vlády na úrovni Unie: (1) legislativní politiku, včetně rozhodování v Radě ministrů a neustále se měnící legislativní role Evropského parlamentu; (2) exekutivní politiku, tj. delegování výkonných pravomocí na Evropskou komisi a další agentury a jejich výkon*

těchto pravomocí; a (3) soudní politiku, konkrétně roli Evropského soudního dvora vůči vládám členských států EU a vnitrostátním soudům.“ Je ale nutno zmínit, že ne všem EU institucím se v literatuře věnuje stejná pozornost. Například literatura institucionalismu racionální volby se dříve při studiu Rady EU zaměřovala zejména na způsoby hlasování a výchozí vyjednávací sílu členských států s tím spojenou (Pollack, 2008: 6). Pollack (2008: 12) dále shrnuje také záběr historických institutionalistů: „*většina historických institucionalistických analýz EU klade důraz na pozitivní zpětné vazby, kdy počáteční integrační akt může vést k funkčnímu přelévání (Haas 1958), mezerám v kontrole členských států (Pollack 2003), postupné akreci institucionálních forem a aktérů (Thatcher a Coen 2008), dlouhodobé socializaci elit (Checkel 2005) a vyjednávání neformálních dohod, které se zakoření a jsou následně kodifikovány (Farrell a Héritier 2005).*“

Výhoda nového institucionalismu je skutečnost, že se nezabývá pouze studiem EU, ale čerpá z dalších obecných teorií politiky, k jejichž rozvoji může zároveň přispět. Mezi teorie, se kterými sdílí nový institucionalismus základní předpoklady, patří například řada racionalistických teorií politiky EU, mezinárodní politiky a komparativní domácí politiky. Nový institucionalismus může být velmi nápomocný při zkoumání procesů v EU, ale jeho tři zmíněné větve lze označit spíše za teorie střední úrovně, jež se zabývají převážně dopady institucí jako intervenujících proměnných v politice EU. Na základě výše uvedeného tedy nelze mluvit o těchto teoriích jako o adekvátních teoriích evropské integrace, jejíž konečné příčiny obvykle zůstávají pro teorii exogenní. (Pollack, 2008: 16).

Předsednictví Rady Evropské unie lze vnímat jako vyvíjející se orgán v institucionálním rámci EU a důležitý dynamický prvek v Radě. Teorie nového institucionalismu může tedy být nejvhodnějším teoretickým přístupem, který nám umožní rozvíjet chápání o předsednictví, jelikož se tato teorie zabývá nejen formálními strukturami institucí, ale právě i jejich neformálními aspekty. (Cunha, Magone, 2015: 136-137). Pro tvorbu hypotéz této práce je tedy tato teorie klíčová, jelikož z každého z hlavních tří proudů jednotlivé hypotézy vychází.

2.2 Cíle práce

Cílem této práce je zjistit, jakým způsobem probíhalo nastolování priorit během předsednictví Česka v Radě EU v roce 2009 a 2022. Konkrétně zde budou zkoumány

faktory, které tvorbu priorit obou českých předsednictví v Radě ovlivnily. Výzkumná otázka pro tuto práci zní následovně: **„Jaké faktory ovlivnily priority Česka během předsednictví v Radě v roce 2009 a v roce 2022?“**

Na základě výchozí teorie pro tuto práci, kterou je nový institucionalismus, jsou stanoveny následující hypotézy:

1) Dle historického institucionalismu lze vycházet z toho, že priority Česka během jeho dvou předsednictví v Radě EU byly ovlivněny nastavenými pravidly v Radě, kdy Česko vědělo, jak dlouhá je procedura prosazování a nepouštělo se tedy do kontroverzních témat, u kterých vědělo, že by s ostatními členskými státy nenašlo shodu. První hypotéza pro tuto práci zní: **„Výsledné priority Česka během předsednictví v Radě v roce 2009 a 2022 obsahovaly témata, která se již objevila v legislativních návrzích EU, a tudíž měla větší pravděpodobnost na úspěšné prosazení.“**

2) Na základě institucionalismu racionální volby je možné pracovat s tvrzením, že priority Česka byly ovlivněny jeho snahou efektivně dosáhnout svých strategických cílů, přičemž bralo v potaz eventuální možnost vylepšit si skrze to své jméno ve společenství. Druhá hypotéza pro tuto práci zní: **„Česko se během svých dvou předsednictví snažilo skrze priority dosáhnout svých strategických cílů.“**

3) Při uplatňování principů ze sociologického institucionalismu lze tvrdit, že Česko se jako člen společenství snažilo při výběru priorit zohlednit hodnoty EU a témata, která byla důležitá pro společenství a jeho občany jako celek. Vzhledem k délce působení Česka v EU je možné říct, že zejména pro jeho druhé předsednictví hrála celounijní rovina roli při vybírání jeho priorit. Třetí hypotéza pro tuto práci zní: **„Výsledné priority obou českých předsednictví odrážely témata, která byla hodnotově důležitá pro občany EU.“**

2.3 Předmět analýzy

Pro tuto práci je důležitá analýza různorodých dokumentů, protože se každá hypotéza zaobírá odlišnými aspekty. Jelikož jsou tématem práce předsednické priority z let 2009 a 2022, tak zde analýza vychází z dokumentů v časovém horizontu před předsednictvími a těch v jejich těsné blízkosti. Pro období prvního předsednictví se tedy jedná o časové rozmezí mezi roky 2003 a 2009 a pro období předsednictví druhého o rozmezí mezi roky 2017 a 2022.

Nejprve dochází k analýze legislativních aktů EU, které již byly předloženy, nebo už byly přijaté. Dále jsou předmětem analýzy národní programy reforem a další strategické dokumenty vlády ČR. Z těchto dokumentů jsou vybrána hlavní témata, která představují strategické cíle ČR. Nakonec jsou zkoumány výsledky šetření Eurobarometru, ze kterých jsou vybrána témata, která občané EU vnímala jako nejdůležitější, a tudíž je možné je považovat za hodnotově důležitá pro EU. Eurobarometr lze totiž díky jeho konzistentnímu pokrývání široké škály témat považovat za jedinečný zdroj znalostí a informací v Evropské unii (EU, n. d.).

2.4 Metodologie

K nalezení odpovědi na výzkumnou otázku této práce a potvrzení či vyvrácení výše uvedených hypotéz dojde na základě kvalitativní analýzy množství různorodých dokumentů. Z tohoto důvodu je výsledná použitá metoda kvalitativní obsahová analýza, jelikož obsahovou analýzu lze obecně analyzovat dokumenty, pokud je cílem rozkrýt jejich vlastnosti při braní v potaz položené otázky (Hendl, 2016: 415). Závislou proměnnou jsou zde výsledné priority předsednictví 2009 a 2022, zatímco nezávislou proměnnou představují hlavní témata ze zkoumaných legislativních aktů, národních strategií a průzkumů Eurobarometru.

Co se výběru analyzovaných dokumentů týče, tak v prvním případě u legislativních aktů byly dokumenty vybírány na základě témat vyskytujících se ve zveřejněných prioritách Evropské komise pro dané roky obou předsednictví. Pro předsednictví 2022 se však nemohlo vycházet jen z daných priorit Komise, ale musela být zohledněna také aktuální situace ruské agrese na Ukrajině, jelikož aktivitu EU významně ovlivnila (Evropská rada, 2022). U národních strategií byly dále vybrány hlavní strategické dokumenty Česka, které měly co nejširší záběr témat. Jednalo o národní programy reforem a strategické rámce, jelikož tyto dokumenty zohledňovaly široké spektrum strategických témat pro Česko. Při výběru průzkumů Eurobarometru byly taktéž vybírány ty průzkumy, které měly co nejširší záběr témat. Eurobarometr každoročně publikuje dva standardní Eurobarometry, které se zaměřují na sledování klíčových trendů relevantních pro Evropskou unii jako celek (EU, n. d.). Dále jsou vždy publikované také speciální průzkumy Eurobarometru, které jsou hloubkové tematické studie související s činnostmi evropských institucí (EU, n. d.). Z tohoto důvodu tedy pro každé období jednotlivého předsednictví byly vybrány vždy nejaktuálnější dva standardní a jeden zvláštní průzkum Eurobarometru.

Operacionalizace zde probíhala pomocí zkoumání přítomnosti různých témat napříč všemi analyzovanými dokumenty. Při analýze legislativních aktů byla věnována pozornost zejména tématům, která byla zveřejněna v prioritách Komise na dané roky, přičemž poté bylo zkoumáno, jestli pro danou prioritu opravdu existovala legislativa. Jak už bylo ale uvedeno výše, tak pro období předsednictví 2022 byla zohledněna bezprecedentní situace týkající se ruské invaze Ukrajiny a její důsledky, které EU musela řešit. Dále byla u strategických dokumentů ČR brána v potaz témata, kterým byla věnována alespoň část určité kapitoly. U průzkumů Eurobarometr šlo o prioritní témata občanů EU, kterým v průzkumech přikládali největší důraz. Každé téma získalo za výskyt v dokumentu hodnotu 1 a pokud se v některém z dokumentů nevyskytovalo, tak získalo hodnotu 0. Dle kritérií z kódovací tabulky níže výsledný součet těchto hodnot určil, která z nich se v dokumentech objevila nejčastěji.

Tabulka 1: Kódovací tabulka

hodnota	kritéria
1	Téma se v dokumentech objevuje částečně (tj. alespoň v jednom ze zkoumaných dokumentů pro danou oblast).
2	Téma se v dokumentech objevuje většinou (tj. alespoň ve dvou ze zkoumaných dokumentů pro danou oblast).
3	Téma se v dokumentech objevuje kompletně (tj. ve všech zkoumaných dokumentech pro danou oblast).

Pokud tedy byla výsledná hodnota pro sledované téma 1, tak to znamenalo, že se objevilo v dokumentech relevantních vždy pro danou oblast (tj. legislativní akty, národní strategie a průzkumy Eurobarometr) alespoň v jednom z nich, a tudíž lze jeho výskyt označit za částečný. V případě, že se téma vyskytlo ve dvou případech, tak získalo hodnotu 2, což znamenalo, že byl jeho výskyt většinový. Pokud byla přítomnost tématu nalezena ve všech zkoumaných dokumentech pro danou oblast, tak získalo hodnotu 3.

U první hypotézy způsob šetření spočíval v tom, že bylo zkoumáno, jestli pro dané téma ze zveřejněných priorit Komise existovala, nebo se připravovala, legislativa. Prioritní témata už tedy byla předem známá, ale důležité v tomto případě bylo zjistit, jestli pro dané téma z priorit Komise legislativa existovala. Toto bylo provedeno z toho důvodu, aby bylo ověřeno, jestli se dané oblasti opravdu Komise již věnovala, nebo se jí věnovat chtěla, a mohla být tedy brána za prioritní. Pokud došlo k potvrzení této skutečnosti, tak byla tématu přiřazena hodnota 3. U druhé a třetí hypotézy však byla

situace jiná, jelikož zde prioritní témata nebyla předem známá. Z tohoto důvodu byl výzkum prováděn jiným způsobem, než tomu bylo v prvním případě. Při analýze národních strategií byla z vybraných dokumentů vybrána ta témata, kterým se věnovala alespoň část kapitol. Pokud se téma takto vyskytovalo ve všech zkoumaných dokumentech, tak mu byla přiřazena hodnota 3. V případě, že jednalo o výskyt jen ve dvou dokumentech, tak téma získalo hodnotu 2 a při výskytu v jednom dokumentu mu byla přiřazena hodnota 1. Následně byly názvy témat zjednodušeny a poté byly strukturovány do nadřazených tematických okruhů. Pokud se totiž více kapitol věnovalo například různým aspektům zaměstnanosti, tak bylo v tomto případě vybráno jako jedno z hlavních témat téma „podpora zaměstnanosti“. Při studiu průzkumů Eurobarometr byl zvolen obdobný způsob s tím rozdílem, že zde bylo rozhodující, jestli se dané téma v jednotlivých průzkumech objevilo v části „obavy občanů“. Z této části vždy bylo vybráno pět témat, jež občané EU vnímali jako nejdůležitější. Přiřazování hodnot tématům poté následovalo stejným způsobem. Jako hlavní prioritní témata byla brána ta, jejichž výsledná hodnota se rovnala 2 nebo 3, jelikož to znamenalo, že byl jejich výskyt v dokumentech minimálně většinový. Nakonec za účelem porovnání získaných hlavních témat s výslednými prioritami pro obě období došlo k obdobnému kódování těchto témat, jako tomu bylo na začátku provedené analýzy. Pokud se výsledná hlavní témata z dané oblasti v předsednických prioritách objevila, tak jim byla přiřazena hodnota 1 a pokud v prioritách jejich výskyt nalezen nebyl, tak získalo téma hodnotu 0. Na výsledný součet těchto hodnot byly následně uplatněny kritéria z tabulky 1, přičemž za účelem využití této tabulky také pro předsednictví 2022, kde bylo priorit pět, došlo k poměrovému snížení výsledných hodnot pro toto předsednictví. Pro potvrzení hypotézy bylo tedy v obou případech potřeba, aby se výsledná hodnota rovnala minimálně 2.

3. Analytická část

V analytické části dochází postupně k představení výsledků pro oblasti jednotlivých hypotéz (tj. legislativní akty, národní strategie a průzkumy Eurobarometr), přičemž výsledky jsou vždy strukturované dle období daných předsednictví. Následně dochází k představení finálních priorit Česka pro jeho obě předsednictví v Radě a k jejich porovnání s výsledky této práce. Nakonec se poslední kapitola této části věnuje limitům interpretace získaných dat.

3.1 Legislativní akty

3.1.1 Období předsednictví Česka v Radě EU v roce 2009

Priority Evropské komise na rok 2009 byly součástí dokumentu „Legislativní a pracovní program Komise na rok 2009“, který EK zveřejnila 5. listopadu 2008. V rámci svých priorit chtěla EK řešit důsledky finanční krize (EK, 2008 B: 3); mít nejambicióznější cíle v oblasti ochrany klimatu (EK, 2008 B: 5); udržovat evropskou energetiku bezpečnou (EK, 2008 B: 5); učinit další vývoj v oblasti svobody, bezpečnosti a práva (EK, 2008 B: 6); podporovat proces rozšíření a prohlubovat spolupráci v rámci agend jako Východní partnerství (EK, 2008 B: 7) a navázat a dále budovat dobré vztahy s novou administrativou USA (EK, 2008 B: 8). Hledání legislativního základu pro ověření lze tedy bylo možné provést pro témata: ekonomika; ochrana klimatu; energetika; bezpečnost; rozšiřování EU a spolupráce s USA.

Lze konstatovat, že okolo roku 2008 se objevila řada legislativních návrhů, které se snažily reagovat na finanční a ekonomickou krizi. Ve spojitosti s touto problematikou byl z hlediska legislativních aktů nejdůležitější Plán evropské hospodářské obnovy, který přijala Evropská komise 26. listopadu 2008. Tento plán měl dva hlavní pilíře, přičemž ten první představoval finanční stimul ve výši 200 miliard EUR, který měl sloužit k podpoře poptávky, stimulaci kupní síly a důvěry. Druhý pilíř byl založen na nutnosti krátkodobého opatření, jež by posílilo dlouhodobou konkurenceschopnost Evropy. Pro toto opatření byly klíčové zejména „chytré“ investice, což znamenalo investice například do energetické účinnosti nebo čistých technologií. (EK, 2008 C: 2). Strategickými cíli plánu obnovy byly: 1) co nejrychleji stimulovat poptávku a důvěru spotřebitelů; 2) snížit dopad hospodářského poklesu na lidské náklady a zranitelné skupiny; 3) sladit evropské hospodářství s požadavky konkurenceschopnosti vycházejících z Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost a 4) urychlit přechod na nízkouhlíkové hospodářství (EK, 2008

C: 5). Dále Komise navrhla konkrétních deset opatření, která se zabývala širokou škálou témat, přičemž šlo například o podporu zaměstnanosti, investice do infrastruktury a energií a podpora výzkumu a inovace (EK, 2008 C: 11-17). V neposlední řadě jsou v Plánu obnovy zmíněny i konkrétní témata jako investice do vědy a výzkumu a vzdělávání (EK, 2008 C: 16) a nakonec se zde objevuje i problematika udržování otevřených obchodních vazeb (EK, 2008 C: 18).

Oblasti ochrany klimatu a energetiky se věnoval energetický balíček, jež Komise zveřejnila 10. ledna 2007. Tento dokument s názvem „Energetická politika pro Evropu“ reagoval na výzvy v oblasti energetiky, před kterými EU stála. Základ této politiky stál na třech pilířích, jimiž byly: 1) boj proti klimatické změně; 2) omezit zranitelnost EU vůči vnějšímu okolí a 3) podpora růstu pracovních míst. Hlavním cílem zde bylo snížení emisí skleníkových plynů. (EK, 2007 A: 5). Součástí tohoto dokumentu od Komise byla i příloha, kde byly zmíněny konkrétní mezinárodní politické priority EU v oblasti energetiky. Mezi těmito prioritami se nacházely například témata jako prosazování mezinárodních dohod a klimatického režimu po roce 2012 (EK, 2007 A: 24). Dalším bodem zde byla diverzifikace dodavatelů energií, kde v prioritách EU bylo konkrétně zmíněno úplné provedení memoranda o porozumění s Ázerbájdžánem a Kazachstánem (EK, 2007 A: 24). Poslední z mezinárodních priorit zde byla snaha řešit vztahy s Ruskem v oblasti partnerství v energetice (EK, 2007 A: 24). V dokumentu EK se dále objevila snaha o vytvoření vnitřního trhu s energií (EK, 2007 A: 6) a konkrétní opatření v oblasti energetické účinnosti (EK, 2007 A: 12).

Tématům v oblasti bezpečnosti, rozšiřování EU a prohlubování spolupráce s novou administrativou USA se věnovalo mnoho agend EU. Konkrétně tematicke bezpečnosti, pro kterou byla klíčová oblast svobody, bezpečnosti a práva, se věnoval Haagský program, což byl akční plán Komise na období let 2005 až 2009 (EK, 2005). Tématu rozšiřování, nabízení spolupráce ostatním evropským zemím a brzkého přijetí Chorvatska do EU se věnovala „Strategie rozšíření a hlavní výzvy 2007-2008“ od EK z 6. listopadu 2007. V úvodu této strategie bylo zdůrazněno, že je to právě rozšiřování, jež je jedním z nejučinnějších politických nástrojů EU, přičemž bylo také uvedeno, že přístupové rozhovory zdárně postupují právě s Chorvatskem (EK, 2007 B: 2). Dále se řešila taktéž Evropská politika sousedství, konkrétně se jednalo například o Východní partnerství, ke kterému EK komunikaci zveřejnila 3. prosince 2008 (EK, 2008 E). Dalším příkladem politiky sousedství je také vznik Unie pro Středomoří, která byla ustanovena

na summitu v Paříži v roce 2008 jako pokračování barcelonského procesu (EP, 2022). Spolupráce EU s USA bylo důležité téma již dlouhodobě, jelikož důležitost transatlantické vazby mezi EU a USA zdůrazňoval již dokument „Evropská bezpečnostní strategie“ z 12. prosince 2003. Vztah těchto dvou aktérů je zde označován jako nenahraditelný (Rada, 2003: 15), přičemž tato strategie se dále věnuje taktéž spolupráci EU s NATO. Konkrétně je zde zmíněna dohoda Berlin Plus (Rada, 2003: 14), pomocí které došlo k prohloubení kooperace těchto dvou aktérů.

Na základě výše uvedené analýzy lze konstatovat, že **ekonomika; ochrana klimatu; energetika; bezpečnost; rozšiřování EU a spolupráce s USA** byly hlavní témata pro období předsednictví ČR v Radě EU 2009. Všechny témata tedy měly legislativní základ, a proto jim lze přiřadit hodnotu 3.

3.1.2 Období předsednictví Česka v Radě EU v roce 2022

Priority Evropské komise na rok 2022 byly součástí dokumentu „Pracovní program Komise na rok 2022“, který EK zveřejnila 19. října 2021. V tomto dokumentu Komise představila 6 hlavních cílů, kterým se chtěla v roce 2022 věnovat. Těmito cíli byly: Zelená dohoda pro Evropu (EK, 2021 B: 3); Evropa připravená na digitální věk (EK, 2021 B: 4); Hospodářství ve prospěch lidí (EK, 2021 B: 5); Silnější Evropa ve světě (EK, 2021 B: 7); Podpora evropského způsobu života (EK, 2021 B: 8) a Nový impuls pro evropskou demokracii (EK, 2021 B: 9). Zde je důležité zmínit, že následně byla aktivita EU zásadně ovlivněna ruskou invazí na Ukrajinu, která představovala výzvu v pomoci Ukrajině, bezpečnosti (Evropská rada, 2022) a energetice (Rada EU, 2022 A), proto byly tyto oblasti vybrány jako první tři hlavní témata. Nakonec k nim byla přidána jako hlavní témata ještě oblasti ekonomiky a demokracie, jelikož hrály v prioritách Komise na rok 2022 důležitou roli, a navíc se objevily také v prioritách EU na období 2019-2024 (Evropská rada, 2019). Zkoumanými tématy tedy byly: pomoc Ukrajině; bezpečnost; energetika; ekonomika a demokracie.

V reakci na ruskou invazi na Ukrajině dne 24. února 2022 učinila Evropská unie celou řadu opatření. Hned 24. února 2022 bylo vydáno rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o poskytnutí makrofinanční pomoci Ukrajině (EK, 2022 B). Dále Rada přijala 25. února balíček individuálních a hospodářských opatření, který zahrnoval sankce vůči Rusku v mnoha odvětvích. EK poté navrhla 27. února další opatření, mezi které patřilo financování nákupu a dodávek zbraní a dalšího vybavení na Ukrajinu. Na

počátku března EK navrhla aktivovat směrnici o dočasné ochraně, jež měla za cíl poskytnout pomoc osobám prchajícím před touto válkou. Návrh Akce soudržnosti pro uprchlíky v Evropě, který umožnil členským zemím tuto mimořádnou podporu lidem poskytnout, EK přijala 8. března. Podpora EU Ukrajině dále pokračovala v dalších konkrétních krocích, které pomohly prohlubovat již uvedenou pomoc. 18. května navíc Komise stanovila plány okamžité reakce EU, které řešily i dlouhodobější obnovu Ukrajiny. (EK, n. d. A).

Otázka evropské bezpečnosti byla po 24. únoru 2022 výrazně diskutována. Téma bezpečnosti však rezonovalo v EU již dříve. Evropská komise 15. února 2022 zveřejnila dokument s názvem „Příspěvek Komise v evropské obraně“. V tomto textu byly jmenovány hrozby a výzvy pro EU a dále zde také byly nastíněny další kroky, které chtěla EU podniknout. Pro začátek zde bylo zmíněno, že členské země pracují na řešení všech hrozeb prostřednictvím nového Strategického kompasu pro bezpečnost a obranu EU, který měl být přijat v březnu 2022 (EK, 2022 A: 2). Dále zde byla vyzdvižena důležitost udržování a posilování úzké spolupráci s NATO (EK, 2022 A: 3). Tento dokument taktéž nastiňoval nová opatření a iniciativy v řadě kritických oblastí, konkrétně se jednalo například o: zvýšení investic do výzkumu v oblasti obrany v rámci EU; usnadnit propojení mezi výzkumem a inovacemi pro civilní a pro obranné účely a snížit strategickou závislost; posílit bezpečnostní a obranný rozměr vesmíru na úrovni EU a posílit evropskou odolnost posílením kybernetické bezpečnosti a bojem proti kybernetickým a jiným hybridním hrozbám (EK, 2022 A: 3). Strategický kompas nakonec Rada schválila 21. března 2022 a obsahoval všechna výše uvedená témata v kontextu ruské války proti Ukrajině. Tento dokument dále stanovil plán na posílení evropské bezpečnostní a obranné politiky do roku 2030. (Rada, 2022 B).

V oblasti energetiky zveřejnila Komise 18. května 2022 „Plán REPower EU“, jež byl reakcí na mimořádnou situaci a narušení celosvětového trhu s energií způsobené ruskou válkou na Ukrajině (EK, n. d. B). Cílem tohoto plánu bylo snížit závislost EU na ruských fosilních palivech zrychlením přechodu na čistou energii, což by pomohlo k dosažení energetického systému, jež by byl více rezistentní. (EK, 2022 C: 1). Dalšími cíli v návaznosti na balíček návrhů „Fit for 55“ byly: úspory energie, diverzifikaci dodávek, rychlé nahrazení fosilních paliv urychlením přechodu Evropy na čistou energii a inteligentní kombinování investic a reforem (EK, 2022 C: 1). V rámci úspor energií chtěl tento plán také ulehčit domácnostem a podnikům od vysokých účtů za energie (EK,

2022 C: 3). Taktéž zde byla zdůrazněna důležitost realizace projektů v rámci transevropských energetických sítí (TEN-E) (EK, 2022 C: 13) a Plán REPower EU současně připouštěl roli jaderné energie při cestě na přechodu na čistou energii (EK, 2022 C: 2). V tomto plánu nebyly zmíněny transevropské dopravní sítě (TEN-T), jelikož těm se EU věnovala již v minulosti, konkrétně například v nařízení z 11. prosince 2013 o hlavní směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě (EK, 2013).

Problematiku ekonomiky řešila EU pomocí „Nástroje pro oživení a odolnost“. Tento nástroj vstoupil v platnost 19. února 2021 a jeho cílem bylo zmírnit hospodářský a sociální dopad pandemie koronaviru. Dále měl zvýšit udržitelnost, konkurenceschopnost a odolnost evropské ekonomiky i společnosti a připravit je na ekologickou a digitální transformaci. (EK, n.d. C). V neposlední řadě měly reformy a investice v rámci tohoto nástroje zvýšit odolnost diverzifikací klíčových dodavatelských řetězců, čímž by se posílila strategická autonomie EU (EK, 2021 A: 3). Konkrétní reformy a investice byly financovány v členských státech, přičemž státy musely nejdříve předložit své plány pro oživení a odolnost, aby mohly finanční prostředky využít. V reakci na válku na Ukrajině 18. května 2022 Komise navrhla provést změny v nařízení, kterým se tento nástroj zřídil, jelikož se dále stal také ústředním prvkem realizace plánu REPower EU. (EK, n.d. C). Změna se týkala především co nejrychlejšího snížení energetické závislosti na Rusku a přechodu na čistou energii. Zároveň zde byla zmíněna důležitost v pokračování v ekologické a digitální transformaci. (EK, 2022 D: 1).

Tematice demokracie se EU věnovala již dlouhodobě. Evropský akční plán pro demokracii byl Komisí představen 3. prosince 2020. Jedním z hlavních bodů byla ochrana integrity voleb a podpora demokratické účasti. V tomto bodě šlo zejména o transparentnost politické reklamy a komunikace (EK, 2020 B: 4) a jasnější pravidla financování evropských politických stran (EK, 2020 B: 5). Zároveň zde byla zdůrazněna nutná podpora demokratické angažovanosti a aktivní účasti mimo volby, čehož mělo být dosaženo pomocí nové generace dialogů s občany (EK, 2020 B: 9). Dalším bodem bylo posílení svobody a plurality sdělovacích prostředků. Zde bylo vyzdviženo, že nezávislé a pluralitní sdělovací prostředky slouží k vyvozování odpovědnosti a dále pomáhají evropským občanům činit informovaná rozhodnutí (EK, 2020 B: 11). V neposlední řadě zde byla umíněna taktéž problematika boje proti dezinformacím (EK, 2020 B: 18). V tomto ohledu chtěla Komise například učinit kroky v podpoře výuky k občanství, jež by mladým lidem pomohla kriticky přemýšlet a zvýšila jejich mediální gramotnost. Dále

chtěla Komise pokračovat v podpoře projektů jako je Erasmus+ a Evropský sbor solidarity, které propojují mladé lidi. (EK, 2020 B: 25-26). Ve spojitosti s ochranou demokracie Komise taktéž představila 25. března 2020 „Akční plán EU pro lidská práva a demokracii na rok 2020-2024“. V tomto plánu bylo uvedeno, že EU má strategický zájem na prosazování svého globálního vedoucího postavení právě v oblasti lidských práv a demokracie (EK, 2020 A: 1).

Na základě výše uvedené analýzy lze konstatovat, že **pomoc Ukrajině; bezpečnost; energetika; ekonomika a demokracie** byly hlavními tématy pro období okolo předsednictví ČR v Radě EU 2022. Všechny témata tedy měly legislativní základ, a proto jim lze přiřadit hodnotu 3.

3.2 Národní strategie

3.2.1 Období předsednictví Česka v Radě EU v roce 2009

Hlavními strategickými dokumenty vlády ČR z období prvního českého předsednictví Rady EU byly: Národní Lisabonský program 2005-2008 (NLP); Národní program reforem ČR 2008-2010 (NPR) a Strategie hospodářského růstu 2007-2013 (SHR).

Národní Lisabonský program 2005-2008 (Národní program reforem České republiky) byl zveřejněn v říjnu 2005. Cílem Lisabonské strategie bylo dosažení vyššího hospodářského růstu a zaměstnanosti, přičemž toho mělo být docíleno za respektování udržitelného rozvoje. Národní program reforem měl posílit politickou odpovědnost za naplňování výše uvedené strategie a dále měl sloužit k vyhodnocení naplňování reformních kroků. (ÚV ČR, 2005 B: 3). Hlavní témata, která se v tomto dokumentu objevila, byla: **makroekonomická stabilita a udržitelný růst** (ÚV ČR, 2005 B: 10); **podnikatelské prostředí** (ÚV ČR, 2005 B: 14); **výzkum a vývoj, inovace** (ÚV ČR, 2005 B: 17); **udržitelné využívání zdrojů** (ÚV ČR, 2005 B: 21); **modernizace a rozvoj dopravních a ICT sítí** (ÚV ČR, 2005 B: 23); **flexibilita trhu práce** (ÚV ČR, 2005 B: 28) se **začleňováním na trhu práce** (ÚV ČR, 2005 B: 30) a **vzdělávání** (ÚV ČR, 2005 B: 34).

Národní program reforem ČR 2008-2010 byl zveřejněn v říjnu 2008. Navazoval na opatření vycházející z Národního Lisabonského programu, přičemž bral v potaz doporučení od EK, jež se týkala převážně dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí spojené s reformou důchodového systému a systému zdravotní péče (ÚV ČR, 2008: 8).

Hlavní témata, která se v tomto dokumentu objevila, lze rozřadit do následujících kategorií: **ekonomika** (ÚV ČR, 2008: 16, 17, 23, 44); **výzkum, vývoj a inovace** (ÚV ČR, 2008: 24, 28, 36); **konkurenceschopnost** (ÚV ČR, 2008: 40, 46); **infrastruktura** (ÚV ČR, 2008: 47, 50, 54); **vzdělávání** (ÚV ČR, 2008: 75); **zaměstnanost** (ÚV ČR, 2008: 20, 22, 62, 64, 66, 68, 69, 70, 71) a **udržitelné využívání zdrojů** (ÚV ČR, 2008: 41).

Strategie hospodářského růstu 2007-2013 byla zveřejněna v roce 2005. Cílem této strategie bylo přiblížit Česko ekonomické úrovni hospodářsky rozvinutějších zemí EU (ÚV ČR, 2005 A: 1). Tento dokument byl stavěn na pěti prioritních oblastech, ve kterých chtěl odstranit překážky a směřovat do nich státní investice (ÚV ČR, 2005 A: 9). Těmito oblastmi byly: **institucionální prostředí pro podnikání** (ÚV ČR, 2005 A: 25); **zdroje financování** (ÚV ČR, 2005 A: 45); **infrastruktura** (ÚV ČR, 2005 A: 61); **rozvoj lidských zdrojů** (ÚV ČR, 2005 A: 88) a **výzkum, vývoj, a inovace** (ÚV ČR, 2005 A: 110).

Z provedené analýzy strategických dokumentů ČR pro toto období vyplynulo, že hlavními tématy byly: **výzkum, vývoj, inovace; podnikatelské prostředí; podpora zaměstnanosti; vzdělávání; udržitelné využívání zdrojů a ekonomická stabilita a udržitelný růst.**

Tabulka 2: Přehled získaných hodnot pro hlavní témata národních strategií 2009

	Výzkum, vývoj, inovace	Podnikatelské prostředí	Podpora zaměstnanosti	Vzdělávání	Udržitelné využívání zdrojů	Ekonomika
LPR	1	1	1	1	1	1
NPR	1	1	1	1	1	1
SHR	1	1	1	0	0	0
Výsledné hodnoty	3	3	3	2	2	2

Zdroj dat: autorova analýza

3.2.2 Období předsednictví Česka v Radě EU v roce 2022

Hlavními strategickými dokumenty Vlády ČR z období druhého českého předsednictví Rady EU byly: Národní program reforem ČR 2021 (NPR 2021); Národní program reforem ČR 2022 (NPR 2022) a Strategický rámec ČR 2030 (SR 2030).

Národní program reforem ČR 2021 byl předložen na jednání vlády 17. května 2021 (ÚV ČR, 2021 A: 8). Tento program vycházel z národních i celoevropských priorit a nově došlo k jeho provázání s Národním plánem obnovy (NPO), přičemž ústředním tématem zde bylo oživení po krizi COVID-19 a transformace. Hlavní témata, která se

v tomto dokumentu objevila, byla: **strukturální reformy v ekonomice** (ÚV ČR, 2021 A: 29); **digitální transformace** (ÚV ČR, 2021 A: 36); **fyzická infrastruktura a zelená transformace** (ÚV ČR, 2021 A: 45); **vzdělávání a trh práce** (ÚV ČR, 2021 A: 58); **výzkum, vývoj a inovace** (ÚV ČR, 2021 A: 68); **zdraví a odolnost obyvatel** (ÚV ČR, 2021 A: 78); **instituce, regulace a podpora podnikání v reakci na COVID-19** (ÚV ČR, 2021 A: 82).

Národní program reforem ČR 2022 byl schválen na jednání vlády 27. dubna 2022. NPR 2022 byl opět propojený s NPO a struktura dokumentu tedy vycházela z instrukcí EK, přičemž tento program sloužil k reportování pokroku v provádění NPO. Priority vlády pro toto období vycházely z dlouhodobých trendů, tj. zelená a digitální transformace, ale také z aktuálních výzev, což byly zejména dopady pandemie koronaviru a ruská agrese vůči Ukrajině. (ÚV ČR, 2022 A: 7). Hlavní témata, která se v tomto dokumentu objevila, byla: **opatření na podporu Ukrajiny** (ÚV ČR, 2022 A: 9); **environmentální udržitelnost** (ÚV ČR, 2022 A: 18); **digitální transformace** (ÚV ČR, 2022 A: 35); **instituce, regulace a podpora podnikání v reakci na COVID** (ÚV ČR, 2022 A: 50); **výzkum, vývoj a inovace** (ÚV ČR, 2022 A: 60); **vzdělávání a trh práce** (ÚV ČR, 2022 A: 67); **zdraví a odolnost obyvatel** (ÚV ČR, 2022 A: 80) a **makroekonomická stabilita** (ÚV ČR, 2022 A: 95).

Strategický rámec ČR 2030 byl schválen usnesením vlády 19. dubna 2017 a jednalo se o výsledek aktualizace Strategického rámce udržitelného rozvoje z roku 2010, který nahradil. Cílem tohoto dokumentu bylo udávat směr Česku k rozvoji, jež bude udržitelný po ekonomické, sociální i enviromentální stránce. (ÚV ČR, 2017: 7). Hlavní témata, která se v tomto dokumentu objevila, byla: **vzdělání lidé aktivní na trhu práce** (ÚV ČR, 2017: 21); **udržitelný hospodářský model** (ÚV ČR, 2017: 43); **odolné ekosystémy** (ÚV ČR, 2017: 56); **územní soudržnost** (ÚV ČR, 2017: 62); **udržitelný rozvoj** (ÚV ČR, 2017: 76) a **demokratické principy vládnutí** (ÚV ČR, 2017: 81).

Z provedené analýzy strategických dokumentů ČR pro toto období vyplynulo, že hlavními tématy byly: **ekonomika; udržitelnost; vzdělávání a trh práce; výzkum, vývoj a inovace; zdraví a odolnost obyvatel; digitální transformace a řešení dopadů COVID-19.**

Tabulka 3: Přehled získaných hodnot pro hlavní témata národních strategií 2022

	Ekonomika	Udržitelnost	Vzdělávání a trh práce	Výzkum, vývoj a inovace	Zdraví a odolnost obyvatel	Digitální transformace	Dopady COVID-19
NPR 2021	1	1	1	1	1	1	1
NPR 2022	1	1	1	1	1	1	1
SR 2030	1	1	1	0	0	0	0
Výsledné hodnoty	3	3	3	2	2	2	2

Zdroj dat: autorova analýza

3.3 Eurobarometr

3.3.1 Období předsednictví Česka v Radě EU v roce 2009

Před prvním českým předsednictvím Rady EU byly provedeny tři komplexní šetření v roce 2008. Jednalo se o Standardní průzkum Eurobarometr 69 z jara 2008 od Evropské komise (SE 69), Standardní průzkum Eurobarometr 70 z podzimu 2008 od Evropské komise (SE 70) a Speciální průzkum Eurobarometr 300 od Evropského parlamentu (SE 300).

Standardní průzkum Eurobarometr 69 - jaro 2008 byl publikován v červnu 2008, přičemž vycházel z dat sesbíraných mezi koncem března a začátkem května téhož roku (EK, 2008 A: 2). Mezi obavami občanů EU se na prvních pěti místech umístily: **rostoucí ceny/inflace; nezaměstnanost; kriminalita; ekonomická situace a zdravotnický systém** (EK, 2008 A: 12).

Standardní průzkum Eurobarometr 70 - podzim 2008 byl publikován v prosinci 2008, přičemž vycházel z dat sesbíraných mezi 6. říjnem a 6. listopadem téhož roku (EK, 2008 F: 2). Mezi obavami občanů EU se na prvních pěti místech umístily: **rostoucí ceny/inflace; ekonomická situace; nezaměstnanost; kriminalita; a zdravotnický systém** (EK, 2008 F: 21).

Speciální průzkum Eurobarometr 300 byl publikován v září 2008, přičemž vycházel z dat sesbíraných na jaře téhož roku. Tento průzkum byl zaměřen na postoje Evropanů ke změně klimatu, jelikož to bylo téma, na které byla zaměřena pozornost jak médií, tak i veřejné debaty. (EP, 2008: 2). Mezi obavami občanů EU se na prvních pěti místech umístily: **chudoba, nedostatek jídla a pitné vody; globální oteplování/změna klimatu; mezinárodní terorismus; ozbrojené konflikty a velký celosvětový hospodářský pokles** (EP, 2008: 6).

Z provedené analýzy průzkumů Eurobarometr pro toto období vyplynulo, že hlavními tématy byly: **ekonomická situace; rostoucí ceny/inflace; nezaměstnanost; kriminalita; a zdravotnický systém.**

Tabulka 4: Přehled získaných hodnot pro hlavní témata průzkumů Eurobarometr 2009

	Ekonomická situace	Rostoucí ceny/inflace	Nezaměstnanost	Kriminalita	Zdravotnický systém
SE 69	1	1	1	1	1
SE 70	1	1	1	1	1
SE 300	1	0	0	0	0
Výsledné hodnoty	3	2	2	2	2

Zdroj dat: autorova analýza

3.3.2 Období předsednictví Česka v Radě EU v roce 2022

Před druhým českým předsednictvím Rady EU byly provedeny tři komplexní šetření v první polovině roku 2022. Jednalo se o Standardní průzkum Eurobarometr 96 ze zimy 2021 a 2022 (SE 96), Speciální průzkum Eurobarometr 526 z jara 2022 (SE 526) a Standardní průzkum Eurobarometr 97 z léta 2022 (SE 97), přičemž všechny tyto průzkumy byly od Evropské komise.

Standardní průzkum Eurobarometr 96 ze zimy 2021 a 2022 byl publikován v dubnu 2022, přičemž vycházel z dat sesbíraných mezi 18. lednem a 14. únorem téhož roku (EK, 2022 E: 5). Mezi obavami občanů EU se na prvních pěti místech umístily: **životní prostředí a změna klimatu; rostoucí ceny/inflace/životní náklady; imigrace; ekonomická situace a zdraví** (EK, 2022 E: 23).

Zvláštní průzkum Eurobarometr 526 s celým názvem „Klíčové výzvy současnosti - EU v roce 2022“ byl vydán v červnu 2022, přičemž vycházel z dat sesbíraných mezi 19. dubnem a 16. květnem. Účelem tohoto průzkumu bylo získat názory Evropanů na celkovou situaci v EU, evropskou zelenou dohodu, bezpečnost a válku na Ukrajině a pandemii koronaviru. (EK, 2022 F: 5). Mezi obavami občanů EU se na prvních pěti místech umístily: **obrana a bezpečnost; autonomie EU v dodávkách energie; řešení současné ekonomické situace v EU; změna klimatu a nezaměstnanost** (EK, 2022 F: 11).

Standardní průzkum Eurobarometr 97 - léto 2022 byl publikován v září 2022, přičemž vycházel z dat sesbíraných mezi 17. červnem a 17. červencem. Zde je nutné uvést, že data byla sesbírána až po představení českých priorit, které proběhlo 15. června. Nicméně bude ale s tímto průzkumem pracováno jako s relevantním pro tuto práci, jelikož se data téměř protínají. (EK, 2022 G: 5). Mezi obavami občanů EU se na prvních

pěti místech umístily: **rostoucí ceny/inflace/životní náklady; dodávky energie; mezinárodní situace; životní prostředí a změna klimatu a ekonomická situace** (EK, 2022 G: 37).

Z provedené analýzy průzkumů Eurobarometr pro toto období vyplynulo, že hlavními tématy byly: **životní prostředí a změna klimatu; ekonomická situace; rostoucí ceny/inflace/životní náklady a dodávky energie.**

Tabulka 5: Přehled získaných hodnot pro hlavní témata průzkumů Eurobarometr 2022

	Životní prostředí a změna klimatu	Ekonomická situace	Rostoucí ceny/inflace/životní náklady	Dodávky energie
SE 96	1	1	1	0
SE 526	1	1	1	1
SE 97	1	1	0	1
Výsledné hodnoty	3	3	2	2

Zdroj dat: autorova analýza

3.4 Porovnání s výslednými priority předsednictví Česka v Radě v roce 2009 a 2022

3.4.1 Předsednictví Rady v roce 2009

První české předsednictví v Radě EU se odehrávalo od 1. ledna do 30. června 2009, přičemž Česko tvořilo předsednické trio s Francií, která předsedala Radě EU v druhé polovině roku 2008, a se Švédskem, které předsedalo Radě po Česku. Už tento termín představoval pro Česko víceméně nevýhodu, jelikož se právě během jeho mandátu konaly volby do Evropského parlamentu, s čímž souvisel blížící se konec mandátu Evropské komise. Tato skutečnost tak představovala výzvu již před samým počátkem předsednictví, protože aktivita EP i EK je ke konci mandátu utlumená, tudíž je těžší prosazovat legislativní návrhy. (Bartovic, Král, Řiháčková, 2009: 37). Další výzvou byla finanční a následná ekonomická krize z roku 2008, jež musela řešit již Francie. (Bartovic, Král, Řiháčková, 2009: 42).

Priority samotného českého předsednictví se začaly utvářet již od roku 2006. V říjnu 2007 byl předložen dokument s názvem „Prioritní oblasti předsednictví České republiky v Radě Evropské unie v prvním pololetí 2009“. Na jeho vytváření se podílel Výbor pro EU, Stálé zastoupení České republiky při Evropské unii a resorty. (Kaniok, 2018: 84-87). Ústředním tématem dokumentu bylo „Evropa konkurenceschopná a otevřená“ a jako další prioritní oblasti byly vytyčeny: Energetika udržitelná a bezpečná; Rozpočet pro budoucnost Evropy; Evropa jako globální partner a Evropa bezpečná a

svobodná (ÚV ČR, 2007: 3). V roce 2008 dále vrcholila formulace programu českého předsednictví, přičemž se již nevytvářely nové priority, ale docházelo pouze k upřesnění těch z října 2007. Finální znění politického programu předsednictví bylo schváleno Výborem pro EU 10. prosince 2008 a počátkem ledna 2009 ho schválila také vláda. (Kaniok, 2018: 88). Jako motto bylo vybráno „Evropa bez bariér“, na což byly navázány tři následující prioritní oblasti: 1) **Ekonomika**; 2) **Energetika** a 3) **Evropská unie ve světě** (ÚV ČR, 2009: 5).

Pro oblast ekonomiky si Česko vytyčilo jako úkol zabránit prohlubování hospodářské krize a znovuoživit růst ekonomik EU (ÚV ČR, 2009: 6). Tohoto mělo být docíleno také pomocí Evropského plánu hospodářské obnovy, jež byl přijat Evropskou radou v prosinci 2008. Dále se Česko chtělo zabývat reformou finančního systému, přičemž chtělo, aby byl příspěvek EU během hledání řešení na tuto problematiku koordinovaný. Důraz měl být kladen rovněž na rozvoj lidského kapitálu, čehož mělo být docíleno pomocí investic do vzdělávání, výzkumu a vývoje a uvolňováním rezerv vnitřního trhu. V tomto ohledu zde byla snaha o odstranění bariér, které brání využívání svobody pohybu pracovníků a služeb v plném rozsahu. Nakonec bylo ještě zdůrazněno, že Česko bude usilovat o to, aby si EU zachovala svoji otevřenost, jež byla v minulosti zdrojem její hospodářské a sociální prosperity. Tento postoj byl ovlivněn zejména obavami o pozastavení liberalizace světového obchodu z důvodu finanční a ekonomické krize. (ÚV ČR, 2009: 6).

V oblasti energetiky bylo jedním z hlavních témat aktivní zapojení do mezinárodního vyjednávání o ochraně klimatu po roce 2012. Dále chtělo Česko hledat cestu, jak dosáhnout mezinárodní shody při celosvětovém společném postupu vůči klimatické změně. Tyto body souvisely s Konferencí OSN o změně klimatu konané v prosinci 2009 v Kodani. Ve spojitosti s energetickou bezpečností chtělo Česko dosáhnout větší různorodosti dodavatelů, rozšířit paletu využívaných zdrojů, využívat více obnovitelné zdroje a vytvořit jednotný trh energií v rámci EU, jež by podpořil solidaritu během krizových situací. Celkově bylo uznáno za důležité snižovat energetickou náročnost ekonomiky a dopady energetiky na životní prostředí na evropské i globální úrovni. Těchto cílů chtělo české předsednictví dosáhnout pomocí postupů, které byly naznačeny již během francouzského předsednictví. Jednalo se především o úspory energií, nahrazování dovážených a fosilních paliv a podporovat investice na vývoj nových technologií. Klíčovým krokem bylo také dobudovat jednotný vnitřní trh s elektřinou a

plynem a zajistit jeho technické a organizační potřeby. Nakonec zde byla uvedena snaha o vyjasnění úlohy Ruska a budování vztahů s novými dodavateli, přičemž zde byla v tomto ohledu zmíněna kaspická oblast. (ÚV ČR, 2009: 6-7).

V rámci priority „Evropská unie ve světě“ bylo pro české předsednictví důležité, aby si EU uchovala svoji schopnost se dále rozšiřovat a nabízet perspektivu členství či nadstandardní spolupráce dalším evropským zemím. Dále chtělo posilovat transatlantickou vazbu, což souviselo s nástupem nové administrativy USA. Z oblasti Evropské politiky sousedství se Česko chtělo zaměřit zejména na Východní partnerství a spolupráci s Ukrajinou, ale také na její jižní dimenzi, což dokazovala snaha o urychlení vstupu Chorvatska do EU. Důkaz byl kladen také na podporu lidských práv, řešení konfliktů ve světě, rozvojovou spolupráci a budování právního státu. V tomto ohledu byla vyzdvížena důležitost strategického partnerství s NATO, ale také budování vlastních obranných schopností, jež by byly k NATO komplementární. V neposlední řadě chtělo české předsednictví také usilovat o další pokrok v rámci budování prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Mělo jít především o usilování o pokrok v rámci společné azylové a migrační politiky, v schengenské spolupráci, ve spolupráci v civilních a trestních věcech a ve spolupráci policejní a celní. (ÚV ČR, 2009: 7-8).

Tabulka 6: Přehled obsahu předsednických priorit pro předsednictví 2009

Ekonomika	Energetika	Evropská unie ve světě
<ul style="list-style-type: none"> - zabránění prohlubování hospodářské krize a znovuoživení růstu ekonomik EU pomocí Evropského plánu hospodářské obnovy - koordinovaný příspěvek EU k reformě finančního systému - podpora rozvoje lidského kapitálu pomocí investic do vzdělávání, výzkumu a vývoje a uvolňováním rezerv vnitřního trhu - usilování o zachování otevřenosti EU 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivní zapojení do mezinárodního vyjednávání o ochraně klimatu po roce 2012 - dosažení větší různorodosti dodavatelů, rozšíření palety využívaných zdrojů, využívání více obnovitelných zdrojů a vytvoření jednotného trhu energií v rámci EU - snižování energetické náročnosti ekonomiky a dopadů energetiky na životní prostředí na evropské i globální úrovni - dobudování jednotného vnitřního trhu s elektřinou a plynem - vyjasnění úlohy Ruska a budování vztahů s novými dodavateli 	<ul style="list-style-type: none"> - uchování schopnosti se dále rozšiřovat a nabízet perspektivu členství či nadstandardní spolupráce dalším evropským zemím - posilování transatlantické vazby - rozvíjení Východního partnerství a urychlení vstupu Chorvatska do EU - podpora lidských práv, řešení konfliktů ve světě, rozvojová spolupráce a budování právního státu - strategické partnerství s NATO - usilování o pokrok v rámci budování prostoru svobody, bezpečnosti a práva

Zdroj dat: viz autorův text uvedený výše

Při porovnání hlavních témat legislativních aktů EU, národních strategií ČR a výsledků průzkumů Eurobarometr s výslednými prioritami českého předsednictví 2009

je možné konstatovat, že nejvíce společných průniků tyto priority měly s hlavními tématy legislativních aktů EU. Témata **ekonomika; ochrana klimatu; energetika; bezpečnost; rozšiřování EU a spolupráce s USA** totiž tvořily hlavní jádro českých priorit.

Následně výsledná hlavní témata z národních strategií ČR, kterými byla: **výzkum, vývoj, inovace; podnikatelské prostředí; podpora zaměstnanosti; vzdělávání; udržitelné využívání zdrojů a ekonomická stabilita a udržitelný růst**, lze v českých předsednických prioritách 2009 taktéž nalézt. Při bližším pozorování je ale patrné, že české strategické cíle představují v prioritách jen určitou část témat.

Nakonec z výsledných hlavních témat z průzkumů Eurobarometr pro toto období, kterými byla: **ekonomická situace; rostoucí ceny/inflace; nezaměstnanost; kriminalita; a zdravotnický systém**, lze v českých předsednických prioritách 2009 nalézt první tři.

Tabulka 7: Porovnání s předsednickými prioritami 2009

	Legislativní akty	Národní strategie	Eurobarometr
Ekonomika	1	1	1
Energetika	1	1	0
EU ve světě	1	0	0
Výsledné hodnoty	3	2	1

Zdroj dat: autorova analýza

3.4.2 Předsednictví Rady v roce 2022

Druhé české předsednictví v Radě EU se odehrávalo od 1. července do 31. prosince 2022. Stejně jako v roce 2009 tvořilo Česko znovu předsednické trio s Francií, která předsedala Radě v první polovině roku 2022, a se Švédskem, jež předsedalo Radě po Česku. Evropská unie se před začátkem mandátu Francie potýkala převážně s dopady covidu-19, a proto priority společného programu tria řešily především, jak zmírnit ekonomické a sociální následky této pandemie. (ÚV ČR, n. d.)

Práce na prioritách pro samotné druhé české předsednictví začaly na podzim roku 2019, což bylo spojené s vytvářením dokumentu „Východiska k prioritám předsednictví ČR v Radě Evropské unie“. Jak je ale i v dokumentu samotném zmíněno, tak se ještě nejednalo o konkrétní priority předsednictví, a proto bylo i záměrně jako název textu zvoleno označení východiska. Cílem zde mělo být především určení prioritních zastřešujících témat pro české předsednictví. Výbor pro Evropskou unii text přijal 21. září 2020, přičemž hlavních pět oblastí východisek představovaly: 1) Evropa propojená vnitřním trhem, moderní a prosperující; 2) Evropa silná a bezpečná; 3) Evropa zdravá a

udržitelná; 4) Evropa soudržná a solidární a 5) Evropa chytrá a kreativní. (ÚV ČR, 2020: 1). Jak už bylo uvedeno výše, tak program předsednického tria logicky nemohl odrážet situaci na Ukrajině, která měla zásadní dopad na aktivitu celé EU. Toto téma se tedy neobjevuje ani ve východiscích pro priority z roku 2020, ale zásadně se promítlo do finálních priorit českého předsednictví. Ke zveřejnění těchto priorit došlo 15. června 2022, tj. téměř po čtyřech měsících od ruské invaze na Ukrajinu. Pro toto druhé české předsednictví bylo hlavním mottem „Evropa jako úkol“ z řeči Václava Havla z roku 1996. Stanovené finální priority byly následovné: 1) **Zvládnutí uprchlické krize a poválečná obnova Ukrajiny**; 2) **Energetická bezpečnost**; 3) **Posílení evropských obranných kapacit a bezpečnost kybernetického prostoru**; 4) **Strategická odolnost evropské ekonomiky** a 5) **Odolnost demokratických institucí**. (ÚV ČR, 2022 B: 1-4).

V rámci první priority „Zvládnutí uprchlické krize a poválečná obnova Ukrajiny“ chtělo české předsednictví navazovat na aktivitu EU s cílem uhájit suverenitu a teritoriální integritu Ukrajiny. Tohoto mělo být dosaženo pomocí všech nástrojů a programů EU a dále včetně posilování sankcí. Česko chtělo také hledat konsensus ve věci udělení kandidátského statusu Ukrajině. Při řešení uprchlické krize se české předsednictví rozhodlo využít principy solidarity, efektivity a flexibility. Ve spolupráci s EK to znamenalo, že bude usilovat o flexibilní přesuny finančních prostředků a o vytvoření struktur, jež by pomohly nejpostiženějším členským státům, občanskému sektoru a organizacím. Důležitá zde byla ochrana dětí a zapojení žen do trhu práce, čehož mělo být docíleno zajištěním dostatečné kapacity předškolní péče a celkového přístupu těchto dětí ke vzdělávání. Nakonec byla zmíněna i otázka poválečné obnovy Ukrajiny. Zde se mělo předsednictví zaměřit na obnovení kritické infrastruktury, posilování odolnosti, zajištění základních služeb a hospodářskou obnovu a stabilitu Ukrajiny. (ÚV ČR, 2022 B: 2).

Pro prioritu „Energetická bezpečnost“ bylo klíčové zbavit se závislosti za ruském plynu, ropě a uhlí. Proto se české předsednictví zaměřilo na co nejrychlejší implementaci plánu REPowerEU, který byl zaměřen právě na diverzifikaci zdrojů a jejich logistického zajištění, zvýšení úspor v energiích a prioritizaci přechodu na nízkoemisní a obnovitelné zdroje energie. Dále se zde vyskytovala také otázka role jaderné energetiky při zajišťování energetické bezpečnosti EU a naplňování jejích klimatických cílů. Na cestě za dekarbonizací dopravy byla snaha též řešit rozvoj transevropských dopravních sítí a v neposlední řadě se v této prioritě objevila také problematika podpory energetických úspor domácností. (ÚV ČR, 2022 B: 2-3).

Třetí prioritou s názvem „Posílení evropských obranných kapacit a bezpečnost kybernetického prostoru“ měla řešit především zvyšování bezpečnosti a obranyschopnosti, čehož mělo být docíleno pomocí strategického partnerství s NATO. Touto problematikou se také zabýval Strategický kompas, jehož implementaci chtělo předsednictví podpořit. Především se chtělo zaměřit na větší spolupráci a investice za účelem snížení technologické závislosti EU. Toto se týkalo zejména nových disruptivních technologií, u kterých bylo potřeba zajistit odolnost jejich kritických hodnotových řetězců. S tímto taktéž souviselo posilování průmyslových kapacit EU v tomto odvětví. Nakonec byla vyzdvížena problematika kybernetických hrozeb a geopolitických souvislostí nových technologií včetně vesmíru a také boj proti dezinformacím a bezpečnost kyberprostoru. (ÚV ČR, 2022 B: 3).

Priorita „Strategická odolnost evropské ekonomiky“ znamenala pro české předsednictví snahu o snížení závislosti na nepřátelských a nestabilních režimech. Konkrétně zde bylo důležité podporovat technologickou konkurenceschopnost EU, jež bude založená na interních výrobních kapacitách, a dále prohlubovat volný obchod s demokratickými státy mimo EU. V tomto ohledu byla potřeba řešit bezpečnost dodavatelských řetězců informačních technologií, s čímž souvisela snaha o uzavírání nových obchodních dohod s demokratickými státy a prohloubení spolupráce s USA v rámci Rady EU-USA pro obchod a technologie. Dále byl kladen důraz na to, aby se zelená a digitální tranzice uskutečňovala tak, aby podporovala konvergenci směrem k nejvyspělejším regionům světa. Nakonec byla zmíněna snaha o prohloubení vnitřního trhu a digitálního vnitřního trhu, čehož mělo být dosaženo pomocí přijetí nástroje pro bezpečné a důvěryhodné prokázání identity občana na celoevropské úrovni ve spojitosti s vytvořením účinného a spravedlivého trhu s daty. (ÚV ČR, 2022 B: 3-4).

V poslední prioritě „Odolnost demokratických institucí“ mělo Česko v plánu posilovat odolnost institucí, které mají klíčový vliv při udržování a rozvoje hodnot demokracie a právního státu EU. Konkrétně se jednalo například o témata jako otevřený dialog s občany, nezávislost masových sdělovacích prostředků a transparentní financování politických stran. Dále je možné zmínit například snahu o zlepšení dialogu s mladými lidmi a podporu jejich participace v politických procesech v návaznosti na Evropský rok mládeže 2022. Nakonec lze vyzdvihnout vůli implementovat Evropský akční plán pro lidská práva a demokracii, pro který měly být využívány relevantní nástroje a případně také sankční mechanismy. (ÚV ČR, 2022 B: 4-5).

Tabulka 8: Přehled obsahu předsednických priorit pro předsednictví 2022

Ukrajina	Energetika	Obrana	Ekonomika	Demokracie
<ul style="list-style-type: none"> - navázat na aktivitu EU v podpoře suverenity a teritoriální integrity Ukrajiny - využívání všech nástrojů a programů EU a posilování sankcí - flexibilní přesuny financí při řešení uprchlické krize - obnovení kritické infrastruktury Ukrajiny 	<ul style="list-style-type: none"> - zbavení se závislosti za ruském plynu, ropě a uhlí - implementace plánu REPowerEU - role jaderné energetiky při zajišťování energetické bezpečnosti EU - rozvíjení transevropských dopravních sítí - podpora energetických úspor domácností 	<ul style="list-style-type: none"> - zvyšování bezpečnosti a obranyschopnosti v rámci partnerství s NATO - implementace Strategického kompasu - snížení technologické závislosti EU - posilování průmyslových kapacit EU - problematika kybernetických hrozeb - boj proti dezinformacím a bezpečnost kyberprostoru 	<ul style="list-style-type: none"> - snížení závislosti na nepřátelských a nestabilních režimech - podpora technologické konkurenceschopnosti EU a prohlubování volného obchodu s demokratickými státy mimo EU - snaha o uzavírání nových obchodních dohod s demokratickými státy a prohloubení spolupráce s USA - prohloubení vnitřního trhu a digitálního vnitřního trhu 	<ul style="list-style-type: none"> - otevřený dialog s občany, nezávislost masových sdělovacích prostředků a transparentní financování politických stran - snaha o zlepšení dialogu s mladými lidmi a podpora jejich participace v politických procesech - implementace Evropského akčního plánu pro lidská práva a demokracii

Zdroj dat: viz autorův text uvedený výše

Při porovnání hlavních témat legislativních aktů EU, národních strategií ČR a výsledků průzkumů Eurobarometr s výslednými prioritami českého předsednictví 2022 je možné konstatovat, že nejvíce společných průniků tyto priority měly opět s hlavními tématy legislativních aktů EU. Témata **pomoc Ukrajině; bezpečnost; energetika; ekonomika a demokracie** totiž opět tvořily hlavní jádro českých priorit.

Následně výsledná hlavní témata z národních strategií ČR, kterými byla: **ekonomika; udržitelnost; vzdělávání a trh práce; výzkum, vývoj a inovace; zdraví a odolnost obyvatel; digitální transformace a řešení dopadů COVID-19**, lze v českých předsednických prioritách 2022 taktéž téměř všechny nalézt. Při bližším pozorování je ale patrné, že české strategické cíle představují v prioritách opět jen určitou část témat.

Nakonec z výsledných hlavních témat z průzkumů Eurobarometr pro toto období, kterými byla: **životní prostředí a změna klimatu; ekonomická situace; dodávky energie a rostoucí ceny/inflace/životní náklady**, lze v českých předsednických prioritách 2022 nalézt první tři.

Proces tvorby českých předsednických priorit 2022 shrnuje interní dokument Úřadu vlády ČR s názvem „Podklad pro 164. plenární schůzi Rady hospodářské a sociální dohody České republiky - Příprava předsednictví ČR v Radě EU“, který byl aktualizován k 22. březnu 2023. V tomto dokumentu se píše, že při definici priorit Česko vycházelo ze

strategických dokumentů EU, závěrů Rad EU a Evropských rad, pracovního programu Komise na rok 2022, společného programu předsednického tria, dlouhodobých zájmů ČR a nakonec také priority reflektovaly politickou situaci a aktuální otázky na poli mezinárodní politiky (ÚV ČR, 2023: 5).

Tabulka 9: Porovnání s předsednickými prioritami 2022

	Legislativní akty	Národní strategie	Eurobarometr
Ukrajina	1	0	0
Energetika	1	1	1
Obrana	1	0	0
Ekonomika	1	1	1
Demokracie	1	1	0
Výsledné hodnoty	3	2	1

Zdroj dat: autorova analýza

3.5 Limity interpretace získaných dat

Výsledná získaná data, která jsou představena výše, vycházela z analýzy legislativních aktů EU, národních strategií ČR a průzkumů Eurobarometru. Ve výsledných získaných hlavních tématech a v prioritách Česka pro obě předsednictví lze nalézt řadu tematických shod. Důležité je se ale zamyslet nad tím, jestli by byly výsledky stejné, pokud by například u národních strategií ČR byly na analýzu vybrány jiné dokumenty. Navíc, jak je také uvedeno v dokumentu Úřadu vlády ČR výše, který shrnul proces nastolování priorit pro předsednictví v roce 2022, tak tvorba priorit také reflektovala aktuální politickou situaci a otázky na poli mezinárodní politiky. Tento další externí faktor u druhého českého předsednictví v Radě představoval situaci, kdy se předsednictví muselo vypořádat s ruskou invazí Ukrajiny a jejími důsledky, což bylo v prioritách zohledněno. Podobná situace se však odehrávala taktéž v roce 2008 před předsednictvím prvním, kdy v listopadu tohoto roku začala eskalovat plynová krize (Euroskop, 2009). Do výsledných priorit pro předsednictví 2009 se pak tato problematika taktéž promítla, jak bylo možné vidět v kapitole, která priority pro toto předsednictví představila.

Závěr

Výzkumná otázka pro tuto práci zněla: „**Jaké faktory ovlivnily priority Česka během předsednictví v Radě v roce 2009 a v roce 2022?**“ Z představených hypotéz lze na základě uvedených dat potvrdit, že „**výsledné priority Česka během předsednictví v Radě v roce 2009 a 2022 obsahovaly témata, která se již objevila v legislativních návrzích, a tudíž měly větší pravděpodobnost na úspěšné prosazení.**“ Dále lze také potvrdit hypotézu, která tvrdila, že „**Česko se během svých dvou předsednictví snažilo skrze priority dosáhnout svých strategických cílů.**“ Poslední hypotézu, která předpokládala, že „**výsledné priority obou českých předsednictví odrážely témata, která byla hodnotově důležitá pro občany EU,**“ se potvrdit nepodařilo.

Dle výsledků této práce byly výsledné priority Česka během jeho obou předsednictví ovlivněny zejména legislativními akty Evropské unie a dále se do nich promítly také strategické cíle ČR. Jak bylo ale uvedeno u tvorby priorit pro předsednictví 2022 výše, tak v tomto případě zde hrál roli také faktor aktuální situace na mezinárodní scéně.

Navíc, jak už bylo uvedeno na příkladech předsednictví Rady EU jiných členských států EU v úvodu této práce, tak postup při stanovování předsednických priorit se může mírně lišit. Strategické dokumenty EU však hrají výraznou roli při sestavování priorit všech členských států. Například při bližším pohledu na finské předsednictví Rady EU v druhé polovině roku 2019 je možné sledovat, že Finsko ve svých prioritách zdůraznilo úlohu EU jako společenství hodnot a dále kladlo důraz na podporu právního státu, což bylo v souladu s cíli EU a zohledňovalo aktuální situaci (Tuominen, 2022: 2). Navíc právě Finsko dále v prioritách všech svých předsednictvích v letech 1999, 2006 a 2019 vždy zdůrazňovalo témata jako transparentnost EU, inkluze, multilateralismus a globální role EU, což jsou témata obecně pro EU důležitá (Tuominen, 2022: 5). Pokud se podíváme na další příklad předsednictví Polska z druhé poloviny roku 2011, tak je opět vidět, že legislativní akty EU zde hrály velkou roli. Při sestavování svých předsednických priorit Polsko zohledňovalo zejména pokrok v dané politice, tzv. institucionální agendě, a dále také výzvy, které jednotlivé politiky představovaly (Janczak, Przybylska-Maszner, 2013: 32). Souběžně s tímto Polsko sledovalo aktuální situaci na mezinárodní a evropské scéně, což se nakonec do výsledných priorit významně promítlo. Jako hlavní priority byly totiž zvoleny 1) evropská integrace jako zdroj růstu; 2) bezpečná Evropa a 3) Evropa těžící z otevřenosti. (Janczak, Przybylska-Maszner, 2013: 33). Důležité je zmínit, že

Polsku se následně do obsahu těchto priorit podařilo částečně vmísit své národní zájmy, jelikož například v rámci první priority se chtělo zaměřit také na finanční podporu zemědělství (Janczak, Przybylska-Maszner, 2013: 34).

Z výše uvedeného vyplývá, že členské státy EU při sestavování svých předsednických priorit zohledňují zejména pokrok v dané politice, míru úspěšnosti na prosazení, pracovní program Komise, aktuální situaci na evropském a globálním poli a částečně také své národní strategické zájmy.

Summary

The research question for this work was: **"What factors influenced the priorities of the Czech Republic during the Presidency of the Council in 2009 and in 2022?"** From the presented hypotheses, it can be confirmed based on the data that **"the resulting priorities of the Czech Republic during the Presidency of the Council in 2009 and 2022 contained topics that had already appeared in legislative proposals and therefore had a greater probability of successful implementation."** In addition, the hypothesis that **"during its two presidencies, the Czech Republic tried to achieve its strategic goals through priorities"** can also be confirmed. The last hypothesis, which assumed that **"the resulting priorities of the two Czech Presidencies reflected issues that were of value to EU citizens"** could not be confirmed.

According to the results of this thesis, the resulting priorities of the Czech Republic during its two presidencies were mainly influenced by the legislative acts of the European Union and were also reflected in the strategic objectives of the Czech Republic. However, as mentioned above in the development of the priorities for the 2022 Presidency, the current international situation also played a role in this case.

Moreover, as already mentioned in the examples of the presidency of the EU Council of other EU member states in the introduction of this work, the procedure for setting the presidency's priorities may differ slightly. However, the EU's strategic documents play a significant role in setting the priorities of all member states. For example, taking a closer look at the Finnish presidency of the Council of the EU in the second half of 2019, it is possible to observe that in its priorities Finland emphasized the role of the EU as a community of values and further emphasized the support of the rule of law, which was in line with the EU's goals and took into account the current situation (Tuominen, 2022: 2). Moreover, it was Finland that continued to emphasise themes such as EU transparency, inclusion, multilateralism and the global role of the EU in the priorities of all its presidencies in 1999, 2006 and 2019, which are generally important topics for the EU (Tuominen, 2022: 5). If we look further at the example of the Polish presidency from the second half of 2011, we can again see that EU legislative acts played a big role here. When setting its presidency priorities, Poland considered in particular the progress in the given policy, the so-called institutional agenda, as well as the challenges that individual policies represented (Janczak, Przybylska-Maszner, 2013: 32). At the same time, Poland monitored the current situation on the international and European

scene, which ultimately had a significant impact on the resulting priorities. The main priorities were 1) European integration as a source of growth; 2) a secure Europe and 3) a Europe benefiting from openness. (Janczak, Przybylska-Maszner, 2013: 33). It is important to mention that Poland subsequently managed to partially interject its national interests into the content of these priorities, as, for example, within the first priority, it also wanted to focus on financial support for agriculture (Janczak, Przybylska-Maszner, 2013: 34).

It follows from the above that, when compiling their presidential priorities, the EU member states consider in particular the progress in the given policy, the success rate for enforcement, the Commission's work program, the current situation in the European and global field, and partly also their national strategic interests.

Seznam literatury

Odborné knihy

Galloway, David; Westlake, Martin, 2004. The Council of the European Union. London: Caerermill Publishing.

Hayes-Renshaw, Fiona; Wallace, Helene, 2006. The Council of Ministers. London: Palgrave Macmillan.

Hendl, Jan, 2016. Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace. 4. vyd. Praha: Portál.

Kaniok, Petr, 2008. Předsednictví Rady EU: Příběh půlstoletí. Brno: Mezinárodní politologický ústav.

Kaniok, Petr, 2018. České předsednictví Rady EU: most přes minulost. Brno: Mezinárodní politologický ústav.

Peters, B., Guy, 2005. Institutional Theory in Political Science. The New Institutionalism. 2. vyd. Londýn: Continuum.

Tallberg, Jonas, 2006. Leadership and Negotiation in the European Union. Cambridge: Cambridge University Press.

Westlake, Martin, 1995. The Council of the European Union. London: Caerermill Publishing.

Westlake, Martin, 1999. The Council of the European Union. London: Caerermill Publishing.

Odborné články

Batory, Agnes; Puetter, Uwe, 2013. Consistency and diversity? The EU's rotating trio Council Presidency after the Lisbon Treaty. *Journal of European Public Policy* 20 (1): 95-112.

Bartovic, Vladimír; Král, David; Řiháčková, Věra, 2009. The 2009 Czech EU Presidency: Contested Leadership at a Time of Crisis. Swedish Institute for European Policy Studies 2009: 2op.

Cunha, Alice; Magone, M., José, 2015. The changing role of the rotating presidency of the Council of the European Union: Setting the context for the study of the Iberian cases. *International Journal of Iberian Studies* 28 (2+3): 133-155.

Häge, M., Frank, 2017. The scheduling power of the EU Council Presidency. *Journal of European Public Policy* 24 (5): 695-713.

Hall, A., Peter; Taylor, C., R., Rosemary, 1996. Political Science and the Three New Institutionalisms. *Political Studies* 44 (5): 936-957.

Janczak, Jaroslaw; Przybylska-Maszner, Beata, 2013. The priorities of the Polish presidency of the Council of the European Union – the circumstances of their selection and implementation. *Środkowoeuropejskie studia polityczne* 13 (3): 31-48.

Kaniok, Petr; Pitrová, Markéta, 2005. Institut předsednictví Evropské unie – principy, problémy a reforma. *Mezinárodní vztahy* 40 (3): 5-23.

March, G., James; Olsen, P., Johan, 1984. The New Institutionalism: Organizational Factors in Political Life. *The American Political Science Review* 78 (3): 734-749.

Pollack, A. Mark, 2008. The New Institutionalisms and European Integration. *Constitutionalism Web-Papers, ConWEB* 1 (1).

Tuominen, Hanna, 2022. In defence of common values: The Finnish EU Council Presidency 2019. *Cooperation and Conflict* 1-19.

Internetové zdroje a oficiální dokumenty

Biesheuvel, Barend; Dell, Edmund; Majorlin, Robert, 1979. Report on European Institutions. *Archive of European Integration*. Citováno dne 19. 8. 2022. Dostupné z: http://aei.pitt.edu/999/1/Committee_of_Three_Report_1979.pdf.

Euroskop, 16. 3. 2009. Dvě kola rusko-ukrajinské plynové krize 2009. Citováno dne 14. 3. 2023. Dostupné z: <https://euroskop.cz/2009/03/16/dve-kola-rusko-ukrajinske-plynove-krize-2009/>.

Evropská komise, 3. 3. 2005. Haagský program: posílení svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii. Dostupné z: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52005XG0303\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52005XG0303(01)).

Evropská komise, 10. 1. 2007 A. Energetická politika pro Evropu. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52007DC0001&qid=1679427555082>.

Evropská komise, 6. 11. 2007 B. Strategie rozšíření a hlavní výzvy 2007-2008. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52007DC0663&qid=1679427431463>.

Evropská komise. 6. 2008 A. Standardní průzkum Eurobarometr 69 - jaro 2008. Dostupné z: <https://europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=46332>.

Evropská komise, 5. 11. 2008 B. Pracovní program Komise 2009. Dostupné z: https://commission.europa.eu/publications/2009-commission-work-programme-key-documents_en.

Evropská komise, 26. 11. 2008 C. Plán evropské hospodářské obnovy. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52008DC0800&qid=1679427159999>.

Evropská komise, 11. 2008 D. Standardní průzkum Eurobarometr 69 - jaro 2008. Hodnoty Evropanů. Dostupné z: <https://europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=46334>.

Evropská komise, 3. 12. 2008 E. Východní partnerství. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52008DC0823&qid=1679427273131>.

Evropská komise. 12. 2008 F. Standardní průzkum Eurobarometr 70 - podzim 2008. Dostupné z: <https://europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=46347>.

Evropská komise, 11. 12. 2013. Nařízení o hlavní směrech Unie pro rozvoj transevropské dopravní sítě. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1315&qid=1679768962110>.

Evropská komise, 25. 3. 2020 A. Akční plán EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024. Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52020JC0005&qid=1679769348151>.

Evropská komise, 3. 12. 2020 B. Evropský akční plán pro demokracii. Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0790&qid=1679769198256>.

Evropská komise, 12. 2. 2021 A. Nástroj pro oživení a odolnost. Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0241&qid=1681138670297>

Evropská komise, 19. 10. 2021 B. Pracovní program Komise 2022. Dostupné z:

https://commission.europa.eu/publications/2022-commission-work-programme-key-documents_en.

Evropská komise, 15. 2. 2022 A. Příspěvek Komise k evropské obraně. Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0060&qid=1679769452993>.

Evropská komise, 24. 2. 2022 B. Makrofinanční pomoc Ukrajině. Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex:32022D0313>.

Evropská komise, 18. 5. 2022 C. Plán REPower EU. Dostupné z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0230&qid=1679572550473>.

Evropská komise, 18. 5. 2022 D. Změna zařízení 2021/241, pokud jde o kapitoly REPower EU v plánech pro oživení a odolnost. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=COM%3A2022%3A0231%3AFIN>.

Evropská komise, 2022 E. Standardní průzkum Eurobarometr 96 - zima 2021 a jaro 2022.

Dostupné z:

<https://europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=81214>.

Evropská komise, 6. 2022 F. Speciální průzkum Eurobarometr 526. Klíčové výzvy současnosti - EU v roce 2022. Dostupné z:

<https://europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=83968>.

Evropská komise, 9. 2022 G. Standardní průzkum Eurobarometr 97 - léto 2022. Dostupné z: <https://europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=83378>.

Evropská komise, n. d. A. Solidarita EU s Ukrajinou. Citováno dne 23. 3. 2023. Dostupné z: https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/index_cs.

Evropská komise, n. d. B. REPower EU. Citováno dne 23. 3. 2023. Dostupné z: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/repower-eu-affordable-secure-and-sustainable-energy-europe_cs.

Evropská komise, n. d. C. Nástroj pro oživení a odolnost. Citováno dne 24. 3. 2023. Dostupné z: https://commission.europa.eu/business-economy-euro/economic-recovery/recovery-and-resilience-facility_cs.

Evropský parlament, 9. 2008. Zvláštní průzkum Eurobarometr 300. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/cs/be-heard/eurobarometer/climate-change-2008>.

Evropský parlament, 9. 2022. Evropská politika sousedství. Citováno dne 28. 3. 2023. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/170/evropska-politika-sousedstvi>.

Evropská rada, 20. 6. 2019. A new strategic agenda for the EU. Citováno dne 29. 3. 2023. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/eu-strategic-agenda-2019-2024/>.

Evropská rada, 24. 2. 2022. Joint statement by the members of the European Council. Citováno zde 22. 2. 2023. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/02/24/joint-statement-by-the-members-of-the-european-council-24-02-2022/>.

Evropská unie, n. d. Eurobarometer. What is the Eurobarometer. Citováno dne 22. 3. 2023. Dostupné z: <https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>.

Rada Evropské unie, 12. 12. 2003. Evropská bezpečnostní strategie. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15895-2003-INIT/en/pdf>.

Rada Evropské unie, 28. 2. 2022 A. Transport, Telecommunications and Energy Council (Energy), 28 February 2022. Citováno dne 1. 3. 2023. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/tte/2022/02/28/>.

Rada Evropské unie, 21. 3. 2022 B. Strategický kompas. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7371-2022-INIT/cs/pdf>.

Úřad vlády ČR, 2005 A. Strategie hospodářského růstu 2007-2013. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/urad-vlady/strategie/strategie-hospodarskeho-rustu-2007-2013?typ=download>.

Úřad vlády ČR, 2005 B. Národní Lisabonský program 2005-2008 (Národní program reforem ČR). Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/urad-vlady/strategie/narodni-lisabonsky-program005008-narodni-program-reforem-ceske-republiky?typ=download>.

Úřad vlády ČR, 2007. Prioritní oblasti předsednictví České republiky v Radě Evropské unie v prvním pololetí roku 2009. Citováno dne 15. 1. 2023. Dostupné z: https://euroskop.cz/wp-content/uploads/sites/3/2022/01/1392-prioritni_oblasti_cr.pdf.

Úřad vlády ČR, 2008. Národní program reforem ČR 2008-2010. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/urad-vlady/strategie/narodni-program-reforem-cr-2008-2010?typ=download>.

Úřad vlády ČR, 2009. Pracovní program českého předsednictví 1. 1. až 30. 6. 2009 „Evropa bez bariér“. Citováno dne 13. 3. 2023. Dostupné z: https://euroskop.cz/wp-content/uploads/sites/3/2022/01/11622-pracovni_program_ceskeho_predsednictvi_evropa_bez_barier.pdf.

Úřad vlády ČR, 2017. Strategický rámec ČR 2030. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/wp-content/uploads/2023/01/Strategicky%CC%81-ra%CC%81mec-C%CC%8CR-2030.pdf>.

Úřad vlády ČR, 2021 A. Národní program reforem 2021. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/urad-vlady/strategie/narodni-program-reforem-ceske-republiky-2021?typ=download>.

Úřad vlády ČR, 2022 A. Národní program reforem 2022. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/urad-vlady/strategie/narodni-program-reforem-ceske-republiky-2022?typ=download>.

Úřad vlády ČR, 2022 B. Priority českého předsednictví v Radě Evropské unie v roce 2022. Citováno dne 15. 1. 2023. Dostupné z:

https://czech-presidency.consilium.europa.eu/media/inlhblkj/cz_priorities.pdf.

Úřad vlády ČR, 2023. Podklad pro 164. plenární schůzi RHSD ČR - Příprava předsednictví ČR v Radě EU. Aktualizace k 22. 3. 2023. Interní dokument ÚV ČR.

Úřad vlády ČR, n. d. Program tria. Citováno dne 20. 3. 2023. Dostupné z:

<https://czech-presidency.consilium.europa.eu/cs/program/program-tria/>

Seznam příloh

Příloha č. 1: Výsledné indexové hodnoty (tabulka)
přiloženo externě ve formátu xlsx